

2021. ÁPRILIS

Tartalom

Vidékfejlesztési Program pályázatok, aktualitások.....	2
Szerdától lehet benyújtani az egységes kérelmeket	4
Már 10 hónapja drágulnak a nemzetközi élelmiszerárak - mi lesz ennek a vége?.....	4
Április 20-ig ismét lehet pályázni a mezőgazdasági kisüzemek támogatására.....	5
Merre halad a tenyésztés a tejelő ágazatban?	6
Újít a Spar, mutatjuk a részleteket	7
"Nem tudjuk, hogyan képes egy multi ilyen olcsón adni a tejterméket, míg az alapanyagár nyugaton magasabb"	8
A Csatorna-szigetek marhái	11
Miért is drágul a hús, a tej, a csirkemell?	12
Az idén mintegy 950 milliárd forint használható fel a Vidékfejlesztési programban.....	13
Fellépnek a műhúsok ellen.....	14
A tej és a sör a koronavírus járvány vesztese.....	16
33 milliárd forint támogatás érkezett a szarvasmarha- és juhtartókhoz	17
Sajátmárkás termékcsaláddal erősít a Kifli	18
Akár negyedével emelkedhet a baromfi-hús ára, de a tökehús és a tej is drágább lesz	18
Nehéz helyzetben az állattartók: elkerülhetetlennek látják a hús drágulását szakértők	20
Pálmaolaj táplálja a tej- és vajtermelést Új-Zélandon.....	23
Gyorsult az árnövekedés üteme a tejpiacon	25
Kenyér, tej, tojás, hús, üdítő, ásványvíz – minden drágulni fog	25
Megújította együttműködési megállapodását a Vitafort Zrt. és a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács	28
Az Unió élelmiszerimportja is származzon fenntartható termelésből.....	29
Megjelentek a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló felmérés eredményei	30
Befejeződött a SAPS és a zöldítési támogatás kifizetése	31
Jó helyzetben a hazai tejágazat.....	32
Állami támogatásból bővítik a Túró Rudi-gyárat	32
Új lendületet adott a szupetrilógus a KAP reform tárgyalásoknak	33
Állattartó telepek kisebb értékű fejlesztéseit támogató pályázat nyílt	34
Kutatás-fejlesztési és innovációs központot épít a Magyar Tejgazdasági Kísérleti Intézet.....	35

Vidékfejlesztési Program pályázatok, aktualitások

2021. március 30.

A programozási időszakok közötti két átmeneti év lehetőséget biztosít arra, hogy a jelenlegi jogszabályi háttérrel a következő hét éves költségvetési ciklus terhére jelentős mértékű fejlesztési támogatásokat vegyünk igénybe. Az elkövetkező időszakban 13 darab új felhívás megjelenése is várható.

A Vidékfejlesztési Program éves fejlesztési kerete módosításra kerül, amelynek a legfontosabb pontjait az alábbiakban bemutatjuk.

Májusban jelenik meg az „**Élelmiszeripari üzemek fejlesztése**” című pályázat. A felhívás keretében a technológiai fejlesztéseket, továbbá a környezeti erőforrás-hatékonyságot célzó beruházásokat szeretnék támogatni. A várható forráskeret 50 Mrd Ft-os lesz, míg az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege igénylőnként maximum 100 millió Ft. Az 1. célterületen belül az élelmiszer feldolgozó üzemek, míg a 2. célterületen belül a borászati üzemek fejlesztésére pályázhatnak.

Számos felhívás nyílik meg a nyár elején. Júniusban jelenik meg a „**Kertészeti üzemek megújításának támogatása**”, ahol a támogatható tevékenységek várhatóan az építéssel nem járó kertészeti eszközök beszerzése lesznek. Az 50 Mrd Ft a pénzügyi keretre, a mezőgazdasági termelők, fiatal mezőgazdasági termelők, illetve a mezőgazdasági termelők csoportjai pályázhatnak.

Júniusra tervezik kiírni az „**Élelmiszeripari üzemek komplex fejlesztése**” című pályázatot 5 Mrd Ft-os támogatási összegig. A megjelenő nagyobb volumenű pályázatok megvalósításával szeretnék elősegíteni az importkiváltást. A célterületek várhatóan hasonlóak lesznek, mint az „Élelmiszeripari üzemek fejlesztése” című felhívásban, azonban a komplex üzemfejlesztésből adódóan a minimális támogatási összeg vélhetően jóval magasabb léptékű lesz.

Június 7. napjától adható be a „**Külterületi helyi közutak fejlesztése**” című pályázat 50 Mrd Ft-os kerettel. A felhívás célja az önkormányzati tulajdonú, vagy önkormányzati vagyonkezelésben levő külterületi helyi közutak fejlesztése. Az érintett területeken lehetőség nyílik majd a külterületeken található helyrajzi számmal ellátott földutak fejlesztésére és a szilárd burkolatú helyi közutak felújítására. Támogatható lesz az önkormányzati tulajdonú vagy önkormányzati vagyonkezelésben lévő, külterületi, már meglévő földutak stabilizálása és/vagy alépítményének és szilárd burkolatának kialakítása, illetve a szilárd burkolattal rendelkező helyi közutak alépítményének és szilárd burkolatának felújítása és/vagy szélesítése, korszerűsítése. Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege maximum 300 millió Ft lesz. A támogatási intenzitás a 95 %-ot is elérheti.

Júniusra várható a „**Mezőgazdaság digitális átállásához kapcsolódó precíziós fejlesztések támogatása**” című pályázat. A intézkedés alapvető célja a szántóföldi növénytermesztés, illetve a kertészeti ágazat versenyképességének, hozzáadott érték termelésének fokozása az új digitális szántóföldi és kertészeti technológiák és termesztési módok elterjesztésének támogatása révén. A támogatható tevékenységek között fognak szerepelni az új munkagépek, speciális betakarítógépek, korszerű palántázógépek, eszközök és berendezések beszerzése, illetve a meglévő gépek helyspecifikus művelésre való alkalmassá tétele, eszközök, berendezések, technológiák modernizálása, felújítása, infokommunikációs eszközök beszerzése, műholdas és földközeli távérzékelési adatok vásárlása és elemzése. A forrás keretösszegét előzetesen 100 Mrd Ft-ra tervezik, míg a vissza nem térítendő támogatás összege igénylőnként maximum 500 millió Ft lesz.

2021. július 15. napjától nyújtható be a „**Tojótúrtartó telepek támogatása**” című pályázat. Az importkiváltás és a komplex ágazati fejlesztés érdekében 500 M Ft-ban határozzák meg a minimum támogatási összeget. Új tojótúrtartó telepek fejlesztését is támogatják a

pályázatból. Az ágazatban gazdálkodó kisebb piaci szereplők a 2020. végén megjelent „**Állattartó telepek fejlesztésének**” támogatása című pályázatból igényelhettek, valamint a 2021. május 12. napjától benyújtható „**Állattartó telepek megújításának támogatása**” című felhívásból igényelhetnek beruházási támogatást.

A **terménytárolók, szárítók és tisztítók fejlesztésének támogatása** augusztus 2. napjától igényelhető. A felhívás hasonló a 2016-ban megjelent pályázathoz, azonban az újabb támogatásban nem szeretnék méretbeli keretek közé szorítani a beruházásokat, így a címből is lemaradt a „kisméretű” szó. A Kiíró számára fontos, hogy ne csak tároló létesüljön, hanem komplex technológiával felszerelt környezetbarát üzem jöjjön létre. Ebből adódóan, várhatóan önállóan nem lesz támogatható a terménytároló létesítése, hanem szükséges lesz mellé terménytisztító, terményszárító létesítése vagy a meglévő terménytárolók technológiai korszerűsítése. Az „**Állattartó telepek megújításának támogatása**” című pályázatból lesz lehetőség a terménytárolók létesítésére, ugyanis ott nem határoznak meg %-os korlátot, így akár alomszalma tárolót is létesíthetnek a pályázók. Az előző éves fejlesztési keretben még a vetőmag előállító üzemek fejlesztését is ebből a pályázatból szerették volna összevontan megvalósítani, azonban ez módosult, így egy későbbi időpontban komplexebb pályázat keretében támogatják majd a vetőmag előállító üzemeket.

A nagy volumenű „**Gomba előállító üzemek fejlesztésének támogatását**” az év második felében írják ki. A felhívás támogatást biztosít a komposzt előállító- és gombatermesztő kapacitás növeléséhez, továbbá új, innovatív és környezetbarát technológiák és termesztési módok alkalmazásához járul hozzá. Támogatják a gombatermesztéshez kapcsolódó létesítmények energiafelhasználás hatékonyságának javítását, a megújuló energiaforrást hasznosító technológiák alkalmazását és a kertészeti ágazat által okozott környezetterhelés csökkentését. Vélhetően 5 Mrd Ft támogatási összegig lehet majd pályázni.

2021. októberére tervezték kiírni a „**Krízisbiztosítási rendszer működésének támogatását**”. A felhívás által támogatott rendszer kompenzációt nyújt azoknak a mezőgazdasági termelőknek, akiknek a jövedelme a tárgyévben a referencijövedelmükhöz képest több mint 30%-kal visszaesett. A kifizethető kompenzáció 30 %-a az alap saját forrása, melyhez 70% támogatás kapcsolódik.

Természetesen az előző ÉFK-ban már megjelent „**Kertészet - ültetvénytelepítés és gyógynövénytermesztés támogatása**” című felhívásra is lehet pályázni 2021. május 24-től. Az „**Állattartó telepek megújításának támogatását**” május 12-től, a „**Kisüzemes**” pályázatok második körét április 6. napjától lehet beadni, míg a „**Minőségrendszerekhez kapcsolódó előállítói, termelői csoportosulások tájékoztatási és promóciós tevékenysége**” című felhívás megjelenését júniusra módosították. Fontos, hogy a cikkben bemutatott időpontok a pályázatokhoz szükséges VP módosítások függvényében még változhatnak. Még nyitott a már januárban megjelent „**Öntözési közösségek támogatása**” című felhívás, amely elérhető a <https://www.palyazat.gov.hu/> oldalon.

Aktualitásként elmondható, hogy a „**Kisüzemek fejlesztésének a támogatására**” rendkívül nagy forrásemelést terveznek, így hosszú távon – akár 2022. nyaráig – elérhető lesz ez a támogatási lehetőség. A 2020. július 23-án felfüggesztett „**Baromfi- és sertéstartó telepek járványvédelmi rendszereinek fejlesztése**” című pályázat várhatóan még az idén ismételten megnyitásra kerül. A „*Tanyák háztartási léptékű villamos energia és vízellátás, valamint szennyvízkezelési fejlesztései*” című felhívás benyújtási határidejét pedig meghosszabbítják.

A fentiekből is jól látható, hogy a 2020 őszen elinduló pályázati dömping, az idei évben még erőteljesebben folytatódik. A Kormány 2022 végéig több, mint 1500 Mrd fejlesztési forrást biztosít a gazdálkodó szervezetek számára.

Forrás: www.nak.hu

Szerdától lehet benyújtani az egységes kérelmeket

2021. április 7.

Április 7-én nyílik meg az egységes kérelem kitöltési felülete. Az igénylések benyújtása során a korábbi években megszokott és megismert eljárásokat kell követni, idén mindössze technikai javításokra és pontosításokra került sor – közölte közösségi oldalán Nagy István agrárminiszter.

A miniszter arra emlékeztetett, hogy a kérelembenyújtást lehetővé tevő rendeletek már megjelentek a Magyar Közlönyben. Hozzátette, a gazdálkodók 44 közvetlen támogatási és vidékfejlesztési jogcímhez kapcsolódóan kaphatnak pénzügyi segítséget. A termelők jelentős körét érintő közvetlen támogatások, továbbá a kapcsolódó nemzeti támogatások és a vidékfejlesztési program intézkedései esetében is itt lehet a kérelmeket benyújtani

Hangsúlyozta, az egységes kérelem beadása várhatóan több mint 165 ezer termelőt érint majd. Az eljárás keretében az uniós forrású közvetlen és az átmeneti nemzeti támogatás terhére együttesen csaknem 490 milliárd forint körüli összeg, míg a vidékfejlesztési jogcímek esetében mintegy 100 milliárd forint igénylésére nyílik lehetőség. Az idei évben úgynevezett átmeneti időszakra kerül sor. Ennek révén – 2021-ben és 2022-ben is – az eddig megszokott és megismert támogatási jogcímek vehetők igénybe. Az egységes területalapú támogatás és zöldítés várható együttes fajlagos összege az elmúlt évekhez hasonlóan az árfolyam függvényében 76-80 ezer forint körül alakulhat - emelte ki Nagy István

Kifejtette, a kitöltési felület a Magyar Államkincstár e-ügyintézési oldalán érhető el. A szankciómentes kérelembeadás határideje május 17. Az ezt követően benyújtott dokumentumok szankciómentes módosítására május végéig van lehetőség. A módosítással érintett jogcímre megállapítandó támogatási összeg munkanaponkénti egy százalékos csökkentésével járó szankciós változtatására pedig június 9-ig nyílik mód.

A tárcavezető arról is beszélt, hogy a Magyar Államkincstár az idén is alkalmazni fogja az úgynevezett előzetes ellenőrzés rendszerét. Ez a folyamat adminisztratív úton, szoftveresen könnyen megállapítható, és ennek révén egyszerűen javítható téves bejegyzések korrigálására szolgál.

Nagy István kiemelte, újdonság az idén, hogy bevezetésre kerül a „Mobilgazda”. A Magyar Államkincstár által kifejlesztett mobilalkalmazást különböző ügyfélszolgálati, nyilvántartási, tájékoztatási, illetve a kérelembeadáshoz kapcsolódó ügyekben lehet majd használni. Az applikáción keresztül például megismerhetők lesznek a területadatok, lehetőség nyílik a másodvetés bejelentésére vagy a vis maior kérelem benyújtására - fűzte hozzá a tárcavezető.

Forrás: www.kormany.hu

Már 10 hónapja drágulnak a nemzetközi élelmiszerárak - mi lesz ennek a vége?

2021. április 8.

Kilenc hónap drágulás után márciusban összesítve tovább emelkedtek a globális élelmiszerárak, főleg a növényi olajoké és a tejtermékeké, jelentette az ENSZ Élelmészélelmiszerügyi és Mezőgazdasági Szervezete (FAO).

A FAO élelmiszerárindex, ami a nemzetközileg legfontosabb élelmiszerek havi árváltozását követi, 2,1%-kal emelkedett február óta és ezzel elérte a 2014 júniusa óta mért legmagasabb szintet.

Jobban ránézve az indexre, termékcsoportonként eltérő mozgást láthatunk. A márciusi növekedés a növényi olajok számlájára írható, melyek 8%-os havi drágulásukkal közel 10

éves rekordot döntöttek. A szójaolaj ára meredeken emelkedett, részben a biodízel szektor feléledő kereslete miatt.

A vaj drágulásával szintén nőtt a tejtermékek ára nemzetközi szinten (+3,9%-kal), a szűkös európai kínálat és erősebb kereslet miatt. A tejpor ára szintén emelkedett az ázsiai (főként kínai) importigény miatt, amit nem tudott kielégíteni a csökkent termelés a Csendes-óceán térségében és a szűkös európai és észak-amerikai konténerkapacitások.

A FAO a húsról vonatkozó árindexe szintén emelkedett – februárhoz képest 2,3%-kal, a kínai import és az európai húsvéti szezon keresletbővülése által hajtva, leginkább a baromfi- és sertéshús esetében. A marhahús ára stabil, a juh olcsóbb lett, miután a száraz időjárás miatt az új-zélandi gazdák állataik eladására kényszerültek.

Ezzel szemben a FAO által megfigyelt gabonafélék átlagosan 1,8%-kal lettek olcsóbbak, ám ez még így is 26,5%-kal haladja meg az egy évvel ezelőtti szintet. A búza ára csökkent a legtöbbet, amiből mind a tartalékok, mind az idei termelési kilátások bizakodásra adnak okot. A kukorica és rizs ára szintén csökkent, a ciroké eközben nőtt.

A cukor árindexe 4%-kal zsugorodott múlt hónapban a bőséges indiai export hírére, de még ezzel is harmadával teljesíti túl a tavaly márciusi értéket.

Jó termés kilátások 2021-re

A FAO szakértői szerint idén újra bővül a világ gabonakibocsátása, immár a harmadik egymást követő éve, és a vártnál kedvezőbb időjárás miatt az előzetes termelési becsléseket is emelték számos országban. A globális búzatermelés 1,4%-os emelkedés után eléri a 285 millió tonnát, amivel új csúcstól dönthet 2021-ben köszönhetően az európai és indiai termelés helyreállításának.

Átlag fölötti mennyiséget várnak a kukoricánál is, miután Brazíliában és Dél-Afrikában is rekordtermés lehet – olvasható a FAO Gabonakészletek és -igények gyorsjelentésében.

A takarmányipar feléledésével az idei szezonban 2,4%-kal is nőhet a felhasználás, elérve a 2 777 millió tonnát. A gabonataralékok ezzel együtt 1,7%-kal 808 millió tonnára esnek vissza az év végéig.

A FAO mintegy 6%-kal bővülő gabonakereskedelemből számít a jelenlegi szezonban, ami így 466 millió tonnára duzzadhat, a szemestermények és a rizs keresletélénkülésétől fűtve.

Forrás: www.profitline.hu

Április 20-ig ismét lehet pályázni a mezőgazdasági kisüzemek támogatására

2021. április 8.

Eszköz- és gépbeszerzésre, ültetvénytelepítésre, állatvásárlásra, vagy üzemfejlesztésre kaphatnak forrást mezőgazdasági kisüzemek. A pályázatok 2021. április 20-áig nyújthatók be.

A felhívás a fejlődőképes, kisméretű mezőgazdasági termelők jövedelemszerzését és gazdasági többi lábon állását segíti elő. Támogatási kérelmet olyan meghatározott üzemméretű őstermelők, mezőgazdasági termelőnek minősülő egyéni vállalkozók és szociális szervezetek nyújthatnak be, akiknek/amelyeknek életvitelszerű tartózkodási helye, utóbbiak esetén székhelye már a támogatási kérelem benyújtását megelőző 12 hónapban vidéki térségben volt, azaz 10 ezer fő alatti településen vagy ennél nagyobb település tanyás külterületén.

A támogatás 15.000 eurónak megfelelő forintösszegű, 5 évre nyújtott összegű átalány jellegű támogatás, amelyet két részletben folyósítanak úgy, hogy a támogatás 75 százalékát már a támogató okirat kiállítása után rövid időn belül kiutalják. A projekt megkezdésére 9 hónap áll rendelkezésre. A támogatás fennmaradó 25 százalékát a pályázók a projektben vállalt célok végrehajtása után kaphatják meg a záró kifizetési kérelem benyújtásával.

A pályázók a támogatásból gazdasági tevékenységükhöz kapcsolódó eszközöket, gépeket szerezhetnek be, ütevényt telepíthetnek, állatot vásárolhatnak vagy éppen meglévő üzemüket fejleszthetik. Az április 20-áig nyitva álló pályázati lehetőséget 2021 júniusában egy újabb követ majd. A felhívás részletei a www.palyazat.gov.hu oldalon ismerhetők meg.

Az Agrárminisztérium a Vidékfejlesztési Programon keresztül 2020 októberében hirdette meg a kistermelők termelési- és értékesítési lehetőségeinek fejlesztését segítő új beruházási pályázati csomagját, amelynek része a mezőgazdasági kisüzemek fejlesztésének támogatására kiírt pályázati felhívás is. Mára megszülettek a támogatói döntések. A felhívásra eddig beérkezett pályázatok közül 277 pályázó támogatásáról döntött az Agrárminisztérium, mintegy 1,5 milliárd forint támogatási összegben. A következő hetekben folytatódik a támogatói döntések közlése annak érdekében, hogy még több mezőgazdasági kisüzem fejlesztése valósulhasson meg.

Forrás: www.kormany.hu

Merre halad a tenyésztés a tejelő ágazatban?

2021. április 10.

Az Egyesült Államok Mezőgazdasági Minisztériuma és a Tejelő Szarvasmarha- tenyésztési Tanács kutatói az amerikai tejipari tenyésztési szelekciós célkitűzések meghatározásáról készítettek elemzést, melyben rávilágítanak a lehetőségekre és akadályokra az állatok teljesítményének dokumentálására szolgáló új technológiákkal kapcsolatban.

A genetikai szelekció rendkívül hatékony eszköz az állatállomány hosszú távú fejlesztésére, a genomi szelekció alkalmazása megduplázta a hozam mértékét a tejelő szarvasmarhánál.

A tudósok az Egyesült Államok nemzeti tejelő állományjavító programján keresztül gyűjtött adatokat használták fel ahhoz, hogy kiszámítsák az állatok összehasonlítására és rangsorolására szolgáló szelektálás céljából végzett genomértékeléseket.

Ma a legtöbb tenyészállatot a Netmerit Dollár (NMS) szelekciós index alapján választják ki és forgalmazzák, mely a tej és a zsírhozam mellett 36 egyedi tulajdonság keverékéből tevődik össze.

Az index értéke több tenyésztési érték becslésétől függ, melyeket rendszeresen felülvizsgálunk. Ezért a mutató egyes frissítései során nehéz meghatározni, hogy melyek azok a gazdasági szempontból hasznos tulajdonságok, amelyek módosításra szorulnak, illetve ezeket milyen mértékben kell súlyozni.

Az idők során a tenyésztési kiválasztási szempont megváltozott. A bikák és tehenek genetikai érdemeik szerinti rangsorolásához használt szelekciós indexek közül a hozamot jellemző elsődleges tulajdonságok helyett a fertilitás, egészség és fitnesz tulajdonságok kerültek fókuszba. Ezen új tulajdonságok némelyikének fenotípusait nehéz vagy költséges lemérni, illetve gyakran az olyan gazdaságon belüli gyakorlatok változásaitól függ, amelyeket még nem alkalmaztak széles körben. Ezért egyre nagyobb az érdeklődés az olyan szenzor alapú rendszerek iránt, amelyek folyamatosan mérik a farm környezetét, az állatok egyéni teljesítményét és a részletes tejösszetételt.

Csábító lenne azt feltételezni, hogy meg lehet határozni az univerzális összesített merit indexet, de ez nem lehetséges, mert minden gazda eltérő gazdasági és környezeti körülmények között működik.

Elméletileg minden gazdaságnak a saját pénzügyi helyzetéhez és üzleti céljaihoz igazodó egyéni szelekciós indexét kellene használnia.

A különböző tenyésztőknek eltérő céljaik vannak, amelyek befolyásolhatják tenyésztési programjaikat. Egy olyan kereskedelmi tejüzemnek, amelynek jövedelme elsősorban a tej szárazanyagainak értékesítéséből származik, más jövedelmei és kiadásai lesznek, mint az

embriókat és elit csíraplazmákat értékesítő nemesítőnek, ami azt jelenti, hogy másfajta tenyészték mutatók jelentik a jövedelmet az egyik tenyésztőnél és megint más a másiknál.

Az elmúlt években számos új szelekciós index alakult ki az Egyesült Államokban. Az NM\$ - ral és a PDCA (Fajtatiszta Tejelő Szarvasmarha Egyesületek szervezete az USA-ban) által közzétett indexekkel ellentétben ezeknek az új indexeknek a sokaságát a tenyésztő vállalatok népszerűsítik termékeik megkülönböztetésének eszközeként.

Általánosságban elmondható, hogy a legtöbb mutató hasonló, mivel egyensúlyt keresnek a termelékenység és a fitnesz tulajdonságok között.

Azonban előfordulhat, hogy a gazdák számára nem egyértelmű az egyes indexek közötti különbségek, ami némi zavart okozhat a termelésben. Aggodalomra ad okot az is, hogy a marketing szakemberek esetleg túlságosan is hangsúlyozzák az indexek közötti különbségek fontosságát.

A tenyészték tulajdonságok száma folyamatosan növekszik, ami azt sugallja, hogy új kifejezőbb és átfogóbb indexekre lehet szükség a tulajdonságok csoportosításához. Ha a NM\$-hoz takarmányozási paramétereket is hozzáadnak növekedhet a feszültség a gazdasági érték és a tulajdonságok megbízhatósága között, mely lehetetlenné teszi az összes fajta számára használható egyetlen index közzétételét.

"A változás üteme gyors, és a gazdálkodóknak minden eddiginél jobban szükségük van objektív információ forrásokra" - mondta a tudományos áttekintő cikk fő szerzője, John B. Cole. "Az ipar számára az lenne a legjobb, ha az egész rendszert irányító tejtermelők igényeit ki tudnánk elégíteni és a genetikai értékeléseket közös javakként tudnánk kezelni, melyek mindenki számára előnyösek." - tette hozzá.

Forrás: www.magyarmezogazdasag.hu

Újít a Spar, mutatjuk a részleteket

2021. április 12.

Szinte az összes saját márkás árucsoportját bővíti idén a Spar, a tervek szerint csak élelmiszerből több mint háromszáz új termék jelenik meg a kínálatában.

Kiemelkedően sok fejlesztés várható a tejtermék, a pékáru, valamint az egyebek mellett szendvicseket és salátákat kínáló kényelmi árucsoportokban - közölte a Spar Magyarország Kereskedelmi Kft. az MTI-vel. Az áruházlánc jelenleg 31 termékcsoporthoz 3600-nál több saját márkás árut forgalmaz, amelynek mintegy fele élelmiszer.

Maczelka Márk, a Spar Magyarország kommunikációs vezetője a cég közleményében kitért arra: a vállalat üzletpolitikájának egyik meghatározó eleme, hogy minél több termék származzon hazai, akár családi vállalkozásoktól, előállítóktól, gazdáktól és termelőktől. Folyamatosan fejlesztik saját márkás termékkínálatukat, a mennyiségi növekedésen túl ezen a területen is kiemelten fontos szempont a hazai alapanyagok minél nagyobb arányú felhasználása.

Vásárlás a járványban

A koronavírus-járvány a vásárlói szokásokat is befolyásolta: a többszöri kisebb bevásárlásokat felváltották a ritkább, de nagyobb mennyiségben történő friss, pultos és előre csomagolt termék-beszerzések. Ezzel párhuzamosan hozzávetőleg 30 százalékkal nőtt a csomagolt tálcás húsok és húskészítmények eladása. A felvágottak esetében ugyanez a tendencia figyelhető meg. A frishús-szegmens az online shopos értékesítésben dinamikus fejlődésnek indult 2020-ban: 2019-hez képest a forgalom a négyszeresére növekedett.

Forrás: www.haszon.hu

"Nem tudjuk, hogyan képes egy multi ilyen olcsón adni a tejterméket, míg az alapanyagár nyugaton magasabb"

2021. április 14.

Az egész világon árrobbanást tapasztalni a termény-, és takarmánypiacon, de vajon mikor és milyen mértékben gyűrűzhet be a drágulás az üzletekbe? Nagy Ádám, a Nádudvari Élelmiszer Kft. frissen kinevezett ügyvezető igazgatója arról is beszélt lapunknak, hogy kik lehetnek a jelenlegi nehéz helyzet túlélői, illetve, hogy miért szorult vissza a magyar termékek aránya a nagy kereskedelmi láncok polcain. Interjúnk.

-Kinevezését követően úgy nyilatkozott, hogy az élelmiszeripari feldolgozók nyomás alá kerültek, és két-három különösen nehéz év vár rájuk. Milyen prognózis alapján gondolja így?

- A termény-, és takarmányárak drámai mértékben emelkedtek: az elmúlt hónapokban mintegy 25-30 százalékkal, míg fél éves távlatban nézve 40-70 százalékkal nőttek az árak az összes fontos takarmánygabona - így a búza, a kukorica, az árpa és a szója - esetében. Ennek hatására például a sertéshús ára csak 2021-ben közel 40 százalékkal drágult.

A tejelő szarvasmarha tenyésztésben kiemelt szerepet játszó napraforgó esetén a 2019-es 90 ezer forint körüli tonnánkénti árak 2020 második felére a 150-170 ezer forintos sávba ugrottak. Már látni, hogy az idei évi kötések is ebben az ársávban teszik meg a feldolgozók, ami azt jelzi előre, hogy 2021-ben is hasonlóan magas napraforgóolaj, fehérjehordozó és extrahált napraforgódara árakra számíthatunk. A tejtermelőknél a jelentős takarmányköltségnövekedés a nyár folyamán fog beütni, amikor a 2020-as kötések kifutnak és új kötések kell majd tenni.

Nem várom, hogy ebben a helyzetben belátható időn belül árcsökkenés érkezne, ezt az elemzői prognózisok is alátámasztják.

Az élelmiszeripari feldolgozók eközben kétoldali nyomás alá kerültek: alulról a termelők az alapanyag átvételi árak növelését követelik, miközben felülről a kereskedelmi láncok megpróbálják minimalizálni az áremelést a végtermékek esetében.

A termelők valamivel könnyebb helyzetben vannak, mint mi, mert ők kereslet-kínálati alapon fogadnak el egy adott árat. Ha nekik dupla annyit kell fizetniük a napraforgóért, akkor ők ezt az eladási árban is érvényesíthetik. A feldolgozók azonban nem tudnak ilyen szintű árugrásokokat véghezvinni és bejelenteni, hogy az alapanyagárakat áttolják a végtermékbe. Ez csak egy jóval hosszabb tárgyalási folyamat eredménye lehet, amelyet a kereskedelmi partnerekkel folytatunk. Jelenleg ennek éppen a közepén járunk.

- Mi lehet az oka a takarmányár-emelkedésnek?

- Tíz évig dolgoztam mezőgazdasági termelővállalat vezetőjeként, de ezután sem tudom megmondani, hogy pontosan mi mozgatja az árakat. Az elemzésekben sok szó esik arról, hogy Kína jelentős gabonafelvásárlásokat kezdeményezett és az export felhajtja a világpiaci árakat. Ugyancsak gyakran emlegetik a spekulációt, amely a járványhelyzet miatt kapott erőre. Mindez azonban nem elegendő magyarázat arra, hogy mi alapján volt képes a napraforgó 100 százalékkal drágulni egy éven belül úgy, hogy a termelési költségek még 10 százalékkal sem változtak. Hasonló mód, azt sem tudja tisztázni senki, hogy a kukorica esetében miért ugrott fel az évek óta stabilan 40-50 ezer forint közötti tonnánkénti ár a 70 ezer forint feletti sávba.

- Mekkora áremeléssel találkozhatnak majd a fogyasztók, és körülbelül mikorra gyűrűznek be az üzletekbe is a növekvő alapanyagárak?

- Termelői oldalról a takarmányár-növekedés éves szinten 20-30 százalékos költségnövekedést fog okozni. A feldolgozók azonban másfajta drágulással is kénytelenek szembesülni az első félévben. Nagyon aktuális a csomagolóanyagok 5-55 százalék közötti áremelkedése, amelyet döntően az árfolyamváltozások, valamint az alapanyaghiány, illetve az

alapanyag-ellátási problémák okoznak. Gyakorlatilag az összes beszállítónk emelte az árakat, - kartonoktól kezdve a fóliáig - amely ugyancsak többletköltséget jelent. A veszteségeket azonban még korai lenne számszerűsíteni.

Valamekkora drágulásnak tehát jönnie kell, csak a mérték kérdéses. Úgy látjuk, néhány hónapos, fokozatos áremeléssel át lehetne vinni a hús-és tejtermékek árába a megnövekedett költségeket, de az nem felvállalható, hogy egy az egyben áthárítunk mindent. Ha a piaci áremelkedés végiggyűrűzne egészen a fogyasztóig, akkor az abszolút fogyasztáscsökkenést okozna, mert az esetben egy igen jelentős réteg már nem engedhetné meg magának ezeket a termékeket.

Mint említettem, most van folyamatban egy tárgyalássorozat szinte minden kereskedelmi partnerünkkel, e körbe az összes nagy hazai és külföldi üzletlánc beletartozik. Próbáljuk elültetni a fejekben, hogy a drágulás várhatóan be fog gyűrűzni a tavaszi időszakban, s úgy fest hamarosan konkretizálva lesznek az áremelések. Hogy mikortól történnek, és hogy a kereskedelem mekkora mértékű drágulást lesz képes elfogadni, az még nyitott kérdés.

Az élelmiszerszektor felelőssége, hogy ne szálljanak el túlzottan az árak. Mi ezt a nehéz időszakot hatékonyságnöveléssel próbáljuk túlélni.

- Egész pontosan milyen módon?

- Gyakorlatilag minden költséglábon próbálunk visszafogni. Javítjuk a gyártás, az alapanyag-gazdálkodás hatékonyságát, a gyártástervezésen keresztül igyekszünk "összebb húzni" különböző gyártási folyamatokat, hogy minél nagyobb kibocsátással működhessünk, és egy adott idő alatt nagyobb termékmennyiséget hozzunk létre. Egyebek közt kihasználjuk az áringadozásokat, tendereztetjük az összes beszállítót, és újraszabjuk a logisztikát is. Eddig a hulladékgazdálkodás nem élvezett prioritást, de most már látszik, hogy itt is jelentős megtakarítást lehet véghezvinni.

- Korábban azt is nyilatkozta, hogy a piacon való túléléshez a fejlesztés jelenti a kulcsot. Termék-, vagy technológiafejlesztésre gondolt?

- Az elkövetkező 2-3 évben, folyamatos áremelkedés várható: az a feldolgozó, aki ezt fejlesztésekkel és hatékonyságnöveléssel nem tudja lekövetni az tönkre fog menni, mert nem fogja bírni a konkurencia nyomását.

Bizony sokan tönkremehetnek, de azt sem tudnám megbecsülni, hogy a csőd a piac mekkora szeletét érintheti majd. Név szerint senkit nem említenék, de az biztos, hogy az elmúlt 3-5 év tükrében látható, hogy milyen ikonikus márkák süllyedtek el. Ők azt gondolták, hogy mivel nagy az árbevételük, nem szükséges lekövetniük a piacot, hanem arra törekedtek, hogy diktáljanak, ez azonban rendszerint nem vált be. Azt gondolom, nem az nyer, aki nagy és erős, hanem aki a leggyorsabban tudja lereagálni a környezetváltozást.

A termék-, és a technológiafejlesztést egyaránt fontosnak tartom, mert minden téren lemaradásban vagyunk Nyugat-Európához, vagy akár közép-európai régió országaihoz képest is. A jelenlegi kihívások pedig sokkal innovatívabb hozzáállást követelnek.

A technológia terén mi a robotizáció irányába indultunk el. Egyik folyamatban lévő pályázatunk során nagyobb teljesítményű gépekhez jutunk hozzá, ezzel is javítva a gazdálkodásunkat.

- Milyen irányba lehet a termékfejlesztésnek egy olyan élelmiszeripari cégnél, amely alapvetően hagyományos, helyi jellegű termékeket forgalmaz?

- Az összes - hús, tejtermék, és mirelit - árucsoportban vannak a csőben olyan új termékeink, amelyekkel minél hamarabb szeretnénk megjelenni a piacon.

A hús és hús-mirelit kategóriában azt látjuk, hogy a fogyasztás jelentősen elmozdult a kényelmi termékek irányába. A könnyen elkészíthető, olaj nélkül sütőben megsüthető mélyhűtött termékek reneszánszukat élik a pandémia következtében, hiszen az otthoni főzőcskészés trendje azzal együtt erősödött meg, hogy az emberek már nem akarnak órákat a konyhában tölteni.

A panír részleg tehát járvány egyértelmű nyertese volt, a piac abszolút a kényelmi termékek irányában tolódik és igyekszünk mi is ebbe az irányba mozdítani a fejlesztéseket.

A hústermékek esetében egyre magasabb hústartalommal próbáljuk minőségileg megkülönböztetni magunkat a versenytársaktól. A tejtermékek körében pedig az egészségesebb termékeket próbáljuk előtérbe tolni, itt zajlanak most a fejlesztéseink: az újdonságokkal pedig szeretnénk nyár végén, vagy ősszel megjeleníteni a boltok polcain is.

- A Nébih legutóbbi kutatása szerint a 2014-es szinthez képest jelentősen visszaszorult a magyar termékek aránya a nagy kereskedelmi láncok kínálatában. Mi lehet az oka az általános polcvesztésnek? Hogyan alakult a Nádudvarinál a láncoknál elfoglalt polcfelületek aránya?

- A nagy láncoknál mi is tapasztaltunk némi csökkenést. Azt azonban nem érzékeljük, hogy a Nádudvari brand polcfelületet veszített volna. Ugyanakkor a sajátmárkás tendereket könnyűszerrel el tudjuk bukni a külföldi márkákkal szemben. Nálunk az árbevétel egyharmadát teszi ki a sajátmárkás termékek gyártása, míg kétharmadát adja a saját brand, utóbbi esetében viszont folyamatosan helyt tudunk állni a nagy versenyben

A külföldi áruknál azt látom leginkább veszélyesnek, hogy például a tejtermékek körében több olyan tétel jelenik meg a piacon - legyen az túró, vagy tejföl - amelyeket nem Magyarországon, hanem Nyugat-Európában, vagy a régiós országokban gyártanak és mégis olyan alacsony árakon érkeznek be, hogy azzal a magyar feldolgozók nem tudnak mit kezdeni. Meg nem tudnám mondani, hogy egy multimárka hogyan tudja ennyire alacsony árszinten előállítani például a tejfölt, úgy, hogy nincs is Magyarországon üzeme, miközben a tej alapanyagára tőlünk nyugatabbra általánosságban még magasabb, mint itthon.

Vagyis dömpingáron tudnak dolgozni, amely egy magyarfeldolgozó számára elképzelhetetlen. Részben persze a méretgazdaságosság is magyarázat lehet, hiszen nyugaton a feldolgozói konszolidáció előrébb jár, mint nálunk, sokkal nagyobb méretű üzemek vannak. Ebből kifolyólag lehetséges, hogy emiatt tudnak sokkal alacsonyabb árakkal kínálni.

A Tej Terméktanács abban igyekszik segíteni a feldolgozóknak, hogy a "magyar termék magyar termelőtől" üzenetet tudatosítsuk, erősítsük a vásárlókban. Ez nagyon sokat segít.

Ám ennek is vannak korlátai, hiszen a magyar fogyasztó sokkal érzékenyebb, mint a nyugati. Például amennyiben az ember Ausztriába látogat, szinte csak osztrák élelmiszert lát a boltok polcain, és a helyi fogyasztó kifejezetten azt keresi. Idehaza viszont a fogyasztó azt veszi le a polcra, amelyik olcsóbb, még akkor is, ha egy köztudottan nem Magyarországon készült terméket akár csak 20-30 forinttal kedvezőbb áron kínálnak.

- Hogyan alakultak a Nádudvari eredményei a járványhelyzet során, illetve mire számítanak az idén?

Nagy érvágás volt, hogy a járványhelyzet miatt hirtelen 20 százalékos részt veszítettünk a tejtermékek piacán. Itt ugyanis a HORECA-szektor fontos partnerünk volt prémium-gasztró vonalon, és amint bezártak a hotelek és az éttermek, hirtelen nagy kiesést szenvedtünk el a kategóriában. Körülbelül fél év volt, amíg ennek a termékcsoporthoz piacot találtunk a kiskereskedelemben, így komoly megrázkódtatás nem ért minket.

Tavaly a növekedés folyamatos volt, 2020-ban átléptük a 12 milliárdos árbevételi szintet. Látványos bővülést tapasztaltunk a kényelmi élelmiszerek tekintetében és prémiumtermékeinket is jobban keresték az emberek. Például a túró-kategóriában magasabb árszínvonalat képvisel a mi termékünk, mint egy átlagos túró, mégis helyt tudtunk állni a jobb minőséggel.

2021-re vonatkozóan a piaci pozíciók megőrzése a célunk, körülbelül 5-6 százalékos árbevétel-növekedés mellett.

A dolgozói állományunk némileg csökkent a tejpiaci sokk miatt, de létszámleépítés nem történt, mindössze annyi, hogy a kilépő emberek helyére nem vettünk fel újakat. A bérek tekintetében cégcsoport szinten folyamatosan figyeljük a piaci átlagokat és a minimálbéremelés mértékét minden esetben lekövetjük. Idén is lesz érdemi béremelkedés, az

egy főre jutó bérköltség pedig magasabb lesz, mint a 2 évvel ezelőtti, amellet, hogy kevesebb dolgozót alkalmazunk.

A Nádudvari Élelmiszeripari Kft. a NAGISZ cégcsoport tagja, amelyben tavaly júliusban szerzett többségi részesedést az OTP Bank kockázati tőkealapja. A több évtizedes múltra visszatekintő Nádudvari 350 főt foglalkoztat, és évente 11 ezer tonna tejterméket, 3000 tonna húskészítményt és 3000 tonna mirelit terméket állít elő. A társaság hagyományos élelmiszereket készít: ismert termékei a túró és az E-mentes tejtermékek, a húskészítmények közül a májas és a debreceni, illetve a mirelit termék kategóriában a panírozott zöldségek, húsok és sajtok. A társaság zászlóshajó terméke a körözött, ahol 50 százalékos részesedésével a Nádudvari piacvezető. E kategória az elmúlt években 600 millióról közel 1 milliárdossá nőtt.

Nagy Ádám 2021. január 1-től tölti be a Nádudvari Élelmiszeripari Kft. ügyvezető igazgatói pozícióját. Ügyvezetői kinevezését megelőzően egy mezőgazdasági nagyvállalat vezérigazgatója volt. Korábban a Deloitte Magyarország adótanácsadó menedzsereként szerzett felvásárlásokhoz és pénzügyi intézetekhez kapcsolódó, széleskörű tanácsadói tapasztalatot. Diplomáját a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemen szerezte.

Forrás: www.napi.hu

A Csatorna-szigetek marhái

2021. április 16.

A La Manche-csatornában fekvő Csatorna-szigetek nemcsak arról híresek, hogy Victor Hugo itt töltötte száműzetését, de innen származnak a világ legkiválóbb tejelő marha fajtái, a jersey és guernsey.

A La Manche-csatornában fekvő Csatorna-szigetek Nagy-Britannia és Franciaország között elhelyezkedő szigetcsoport, mely Jersey, Guernsey és más néhány kisebb szigetből áll. 1066 óta tartoznak a brit korona fennhatósága alá, de nem tagjai az Egyesült Királyságnak. A festői környezetű szigetek nemcsak arról híresek, hogy Victor Hugo itt töltötte száműzetését, de innen származnak a világ legkiválóbb tejelő marha fajtái, a jersey és guernsey.

A szigetek óceáni, enyhe, csapadékos éghajlata és a minőségi legelők hozzájárultak a kiváló tejet termelő szarvasmarha-állomány fejlődéséhez.

A térség lakói már igen korán, a 13. századtól kezdve kitűnő tenyésztői munkát folytattak.

A két szigeten viszonylag kis populációkban folyt a fajtatiszta tenyésztés, ezáltal egyöntetű küllemű és kiváló tulajdonságú állományok jöttek létre.

Jersey

A Jersey a világ egyik legősibb tejelő szarvasmarhája. A fajta többszáz éves múltat tekint vissza, 1763 óta zártan tenyésztik, ettől kezdve a szarvasmarha-kivitel és -behozatal tilos a szigeten. Zsírban gazdag, koncentrált, ipari feldolgozásra kiválóan alkalmas tejet termel, laktációnként 3000-4000 kg-ot, 5-6%-os zsírtartalommal.

Az összes tehén fajta közül a jerseynek a legmagasabb a tej szárazanyag koncentrációja, mely táplálóbb és ízletesebb tejet, nagyobb sajtot és egyéb gyártási hozamokat jelent.

A fajta nemesítésekor a tenyésztők a gazdaságosságra törekedtek, ezért kis testtömeg és finom csontozat jellemző rá, viszont a súlyának több mint 13-szorosát kitevő tejmenyiséget képes megtermelni egy tejtermelési időszakban. A hústermelő képessége ezzel szemben nem jelentős, ezért a bikaborjakat kis növekedési erélyük miatt nem kifizetődő nagy végtömegre hizlalni, célszerű fiatalon levágni.

A Jersey szaporodási hatékonysága, hosszú élettartama és kifinomult tejterméke miatt is népszerű. Jó hőtűrő képessége miatt a trópusokon kiemelkedő a jelentősége. Tőgyalakulása, perzisztenciája kiváló, korán érő, jó konstitúciójú, hosszú élettartamú fajta.

A jersey az egész világon megtalálható, mivel jól alkalmazkodik a tartás, az éghajlat és a földrajzi viszonyok változatos körülményeihez.

A brit területeken, az USA-ban, Kanadában és Új-Zélandon széles körben tenyésztik, esetenként jelentősen eltérő tenyész céllal. Ma már több változata is ismert, ezek közül jelentősebbek az új-zélandi és dán vonalak. Az Egyesült Államokban kifejezetten népszerű fajta, az Amerikai Jersey Tenyésztő Egyesület 1868-ban alakult meg, mely a legidősebb tenyésztő egyesület az USA-ban. Az amerikai típus átlagos tejhozama 6.000 kg, azonban beltartalmi mutatói gyengébbek az európai típushoz képest.

Magyarországon, fajtatisztán sohasem tenyésztették, de különböző keresztezési eljárásokban a zsírszázalék, a tej fehérjetartalma, a koraérés, a tőgyalakulás, a gépi fejhetőség, a lábvégek és körmök tartósságának javítására használták fel.

Guernsey

A fajta 960-ban, a jersey-hez hasonló környezeti feltételek között alakult ki két szarvasmarha fajta legjobb vérvonalából, norman szerzeteseknek köszönhetően. Nincs konkrét bizonyíték a Guernsey kialakulására, de lehet némi igazság abban az elméletben, hogy a normandiai Isigny szarvasmarhák és a bretagne-i Froment du Léon fajták a modern Guernsey ősi rokonai voltak.

A fajtát 1700 körül jegyezték fel külön fajtaként.

Hírnevet a 19. században szerzett magának a minőségi tejtermelése miatt. Ebben az időszakban a legjobb állatokat az Egyesült Államokba szállították, a szigeten csak 2500 db körüli állomány maradt. A sziget szarvasmarha populációja mindig is kicsi volt- kb. 2-3 000 tehén-, illetve a fajta más országokban sem képviseltette magát nagy számban, kivétel ez alól USA, ahol jelentős állománnyal bír.

A Gurnsey teje a jerseyhez hasonlóan zsírban és fehérjében gazdag, magas béta karotin tartalma miatt pedig aranyárga színű. 305 napos laktáció alatt 5%-os zsírtartalom mellett kb. 4082 kg tejet termel.

A fajta igen gazdaságos, kiváló minőségű tejet állít elő, miközben 20-30%-kal kevesebb takarmányt fogyaszt egy kilogramm megtermelt tejre, mint a nagyobb tejelő fajták.

Emellett hagyományosan számos más jó tulajdonsága van: hosszú életű, könnyen ellik jó legelő készségű és - viszonylag kis méretű, azonban természetesebb, mint a jersey. Már 22 hónapos korában tenyészérett, ami korai megtérülést biztosít a gazdának.

Forrás: www.magyarmezogazdasag.hu

Miért is drágul a hús, a tej, a csirkemell?

2021. április 16.

2021 a totális bizonytalanság évének tűnik a húsipar számára – nyilatkozta húsvét előtt a Hússzövetség elnöke. A húsiparban, de hozzátehetjük a tejipart és a baromfiipart is, emelkednek az önköltségek és az értékesítési árak, ami előbb-utóbb a fogyasztói árakban is megmutatkozik.

Mindennek számos oka van, de ami az állattartókat leginkább érinti, az a takarmány árának emelkedése, hisz ez teszi ki a költségeik 60-70 százalékát. A hazai takarmánygyártók szerint az elmúlt 25 évben nem volt példa arra, hogy valamennyi alapanyag ára emelkedett volna, de az utóbbi fél évben a vitaminok, az aminosavak, a foszfortermékek és legfőképpen a fehérjehordozók és a gabonatermékek ára is nőtt.

Kulik Zoltán, a Vitafort Zrt. vezérigazgatója:

„2020-ban eleve egy 7-8 százalékot romlott a forint pozíciója, tehát ez már önmagában benne van az eurós beszerzésekben. Ezt tetézte egy 7-8 százalékos vitaminár-növekedés, az aminosavaknál, a lizinnél, a metioninnál mint esszenciális aminosavaknál ez az 50-60 százalékot is meghaladta. Hiszen például a metionint 2 euróról most már 4 euró környékén lehet beszerezni. A foszforárról, és ez most nem csak a takarmányozás szempontjából, hanem mondjuk a műtrágyázás szempontjából is nagyon fontos, ott is egy 20 százalékos növekedés van.

És ez nem volt elég, hanem gyakorlatilag a tavalyi év végével, október-novemberétől egy 40-50 százalékos fehérjeár-robbanás következett be.

Konkrétan az extrahált szójadara 120 forintról 170-180 forintra nőtt, az extrahált napraforgódara ára 65 forintról 110-120 forintra nőtt tehát gyakorlatilag kapkodtuk a fejünket és most ott állunk, nagy összességében, hogy a magyar takarmánypiacnak a volumene mintegy 300 milliárd forint békeidőben, ez nagyjából egy 90-95 milliárd forinttal nőtt.”

Ha összességében, nemzetgazdasági szinten nézzük, a takarmányelőállítás költségei 30 százalékkal nőttek, ezen osztoznak a takarmányelőállítók és az állattartók, de tovább fog gyűrűzni a feldolgozóiparba, vagyis nőni fognak a vágóhidak és húsüzemek költségei is, és persze a fogyasztói árak is. A mérték persze nagyban függ attól, hogy meddig maradnak magasak az alapanyagárak.

Kulik Zoltán, a VitaFort Zrt. vezérigazgatója:

"Először is azt kell megfejtenuk, hogy ennek mi az oka és milyen hosszú a kiterjesztése. Egy biztos, hogy jelenleg a befektetések nagy része láthatjuk, hogy milyen inflációval számolunk, az úgynevezett additívek felé irányul, tehát biztosan van ennek egy spekulációs jellege, és hogyha ez spekuláció, akkor annak a mikéntjét nagyon nehéz meghatározni. De egy biztos, hogyha most megnézzük a már új termésű búza és kukorica árszintjét, jelenleg is 60 forint fölötti kukoricánál tartunk. Tehát már nem jön vissza az a 40- 45 ezer forintos árszint. Vagy hogyha a szója árjegyzését nézzük, ez is egy igen magas szinten van. Tehát erre a kérdésre az a válasz, hogy a békeidőknek, mi azt gondoljuk, hogy vége van, egészen biztos, hogyha nem is a mostani árszinten – hiszen lesz visszarendeződés –, de egy jóval magasabb alapanyagárra kell berendezkednünk. Ez pedig azt jelenti, hogy élelmiszerárakban is egy jóval magasabb szinten kell, hogy álljunk.

Fogyasztóként persze kénytelenek vagyunk elfogadni, hogy az élelmiszerellátási-lánc szereplőinek meg kell élniük. A magyar háztartások problémája inkább abból adódik, hogy míg mondjuk Ausztriában egy háztartás kiadásainak átlagosan 10-12 százalékát költi élelmiszerre, ez hazánkban már most is 17-18 százalék, és ha ez a nagyságrend még 10-12 százalékkal magasabb lesz, az megmutatja, mennyivel elmaradnak a jövedelmeink a nyugati országokhoz képest.

Forrás: www.magyarmezogazdasag.hu

Az idén mintegy 950 milliárd forint használható fel a Vidékfejlesztési programban

2021. április 17.

A Vidékfejlesztési programban az idén több mint 950 milliárd forint használható fel - mondta Nagy István agrárminiszter pénteken a Győr-Moson-Sopron megyei Beleden, ahol az Extra Tej Termelő Kft.-nek támogatói okiratot adott át a szarvasmarhatelep fejlesztésére. E szerint 550 millió forinttal segíti a kormány a mintegy 1 milliárd forintos beruházást.

Nagy István hangsúlyozta, hogy a 950 milliárdos programmal megnyitják az utat a versenyképességet, a hatékonyságnövelést és a gazdaság dinamizálását szolgáló, értékteremtő fejlesztések előtt, emellett támogatják a vállalkozások innovatív fejlesztéseit, digitális átállásukat és a hatékonyságuk növelését célzó beruházásokat.

A program részeként a tavaly év végén kiírt felhívásokra mutakozó nagy érdeklődés miatt azok keretösszegét 280 milliárd forinttal emelik meg és már a következő hónapokban 600 milliárd forint értékben írnak ki új beruházási pályázatokat, köztük újabb állattartó telepek kisebb léptékű fejlesztésére.

Az agrártárca vezetője hozzátette, hogy a célzott támogatásoknak köszönhetően a beruházási kedv fokozódik, tavaly az állattartó telepek fejlesztésére kiírt pályázat keretösszegét népszerűségének köszönhetően 50 milliárd forintról 260 milliárd forintra emelték.

Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege minimum százmillió forint, maximum kétmilliárd forint - mondta.

A döntések március vége óta folyamatosan születnek meg, eddig 277 pályázatra 123,5 milliárd forint támogatást ítélték oda - sorolta.

Nagy István hangsúlyozta, hogy minden megfelelő pályázatot támogatnak és május végéig a legtöbbre döntenek.

Kiemelte, hogy a pályázatok segítségével a marhatartó ágazatban közel 40 ezer férőhely létesítése vagy korszerűsítése valósulhat meg, összesen 400 ezer négyzetméter istálló és egyéb építmény, terület épülhet vagy újulhat meg.

Hozzátette, hogy ebből a forrásból újul meg az Extra Tej Kft. beledi szarvasmarhatelepe is, a fejlesztést a kormány mintegy 550 millió forinttal támogatja.

A beruházás részeként új istállók és egy hatállásos fejőház épül, borjúketrec rendszert is kialakítanak, a megújuló energiáról pedig napelemek gondoskodnak majd.

Nagy István elmondta, hogy a jelenleg 48 embert foglalkoztató cég 1968-ban alakult, jelenlegi tulajdonosai 2003-ban vették át. Az utóbbi 18 évben mintegy kétmilliárd forint értékű beruházást hajtottak végre, amelyhez több mint 792 millió forint támogatást nyertek el.

Pintér Zsolt, az Extra Tej Termelő Kft. ügyvezetője elmondta, hogy a fejlesztés értéke mintegy egymilliárd forint.

A beledi telepen 2350 egyednek nevelnek, amelyből 950-960-at fejnek naponta háromszor.

Egy nap alatt mintegy 37-38 ezer kilogramm tejet adnak a tehenek, tavaly összesen 12,5 millió kilogrammot értékesítettek. A termelt tej és az értékesített tej aránya 98 százalékos, ami jelzi, hogy a tehenek egészségesek.

A nyilvános adatok szerint a cég árbevétele 2019-ben 1 milliárd 447 millió forint volt, 147 millió forinttal több, mint 2018-ban. Adózott eredménye 208 millió forintot tett ki, amely 40 millió forinttal magasabb, mint az előző évben.

Forrás: www.profitline.hu

Fellépnek a mőhúsok ellen

2021. április 17.

Átfogó kutatást végzett a Tej Terméktanács, melynek fókuszában a tejtermékek fogyasztási szokásai és a növényi alapú élelmiszerek álltak. A tej táplálkozásban betöltött szerepéről számos érv és ellenérv látott napvilágot, de az egészséges táplálkozásban elfoglalt helye vitathatatlan. A felnőttek 97 százaléka fogyaszt tejet és/vagy tejterméket, 28 százalékuk növényi alapúakat, közülük azonban csak három százalék zárkózik el az állati eredetű portékáktól.

A tejtermelésben és a tejtermékek előállításában élen jár megyénk, így egyáltalán nem mindegy, hogy milyen eredményeket hozott a kutatás. Harcz Zoltán, a Tej Terméktanács ügyvezető igazgatója kiemelte, a fő cél az volt, hogy megértsük a tejtermék-fogyasztási szokásokban bekövetkező változásokat, és azt, hogy mi az oka a jelenleg még kis piaci részesedéssel bíró növényi alapanyagból készült italok/termékek gyorsuló térnyerésének.

Arra is választ szerettek volna kapni, miért hajlandó a vásárlók egy szűk rétege a hagyományos tejtermékekhez képest jóval többet fizetni ezekért az árukért.

– Az adatok tükrében egyértelmű, hogy a növényi alapú árukat nem a tej és a tejtermékeket kiváltó, azokat teljesen helyettesítő kategóriaként kezelik az emberek. Sokkal inkább úgy tekintenek rájuk, mint ezek mellett fogyasztható, plusztermékekre – hangsúlyozta Harcz Zoltán.

– A növényi alapú élelmiszereket főként a nők fogyasztják, vásárolják, és ez kihat a család többi tagjának étkezési szokásaira is. A motivációknál szerepel az egészséges életmódra, táplálkozásra való törekvés, illetve az, hogy valamilyen tejterméknél egészségügyi érintettség áll fent. A változatosabb étkezés iránti igényt, valamint a fenntartható fejlődéshez történő hozzájárulás érzetét is mutatták az eredmények.

A kutatásból az is kiderült, hogy a növényi alapú termékeket nem fogyasztók ezeket a portékákat túl drágának ítélik, ráadásul nem is tartják igazán finomnak.

Fentieken túl úgy vélik, ez az egész csak egy múltó divathóbort. A megkérdezettek kétharmada egyetértett azzal, hogy a tej és a tejtermékek nélkülözhetetlen elemei az egészséges táplálkozásnak, illetve, hogy ezekre az emberi szervezetnek minden életkorban szüksége van, mindemellett finomak és táplálók is.

Harcz Zoltán elmondta, a terméktanács megoldandónak tartja a fogyasztók megfelelő tájékoztatását, hogy a valódi tejtermékeket és az ezeket helyettesítő, növényi alapú italokat, árukat egyértelműen megkülönböztessék.

Az ételallergia miatti egészségügyi problémákra maga a tejágazat is aktívan keresi a válaszokat, a háttérben komoly kutatásfejlesztési tevékenység zajlik. Mára már szinte minden kategóriában megtalálhatóak a magas minőségű, laktózmentes termékek, legyen az tej, tejföl, vaj, túródesszert vagy sajt, amelyeket a laktózérzékenységgel küzdők is bátran fogyaszthatnak.

Anélkül, hogy kompromisszumot kellene kötniük a termékek ízében, állagában, felhasználhatóságában a „normál” tejtermékekhez képest.

A tej és tejtermékek piaca az új áruk számát tekintve világviszonylatban egyike a leginnovatívabb ágazatoknak és folyamatosan növekszik.

A Baromfi Termék Tanács, a Hússzövetség, a Magyar Állattenyésztők Szövetsége, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK), a Tej Terméktanács, valamint a Vágóállat és Hús Szakmaközi Szervezet határozottan felszólalt azért, hogy az Európai Unió ne engedje az élelmiszerek megtévesztő elnevezését, a trükközést.

Dr. Kulcsár László, a NAK megyei elnöke elmondta, a hazai állattenyésztőket és hús-, tejfeldolgozókat képviselő szervezetek határozottan támogatják azt a javaslatot, mely az Unió egészében korlátozásokat vezetne be. Megtiltaná például olyan kifejezések használatát, mint a joghurt (vagy túró) stílusú, sajtutánc, tejszín ízű, laktózmentes tejhelyettesítő, sajtszerű. A tejet nem tartalmazó áruknál a tej, tejtermék név ne lehessen feltüntetve.

– Továbbra is az a célunk, hogy semmilyen módon ne lehessen megtéveszteni a fogyasztókat, és húsnak, kolbásznak, steaknek csak az állati eredetű termékeket hívhassák – emelte ki dr. Kulcsár László.

– Az olyan növényi alapú tejtermékutáncok, mint például a cheddar/parmezán/gouda ízű növényi tömb, a mylk, a vajás ízű margarin vagy a szójagurt elnevezései körül is igen nagy a tejtermelői felháborodás. A világban sokfelé kísérleteznek növényi és genetikailag módosított anyagokból összeállított, húshoz hasonló állagú, és hasonlóképp fűszerezhető áruval. Ahogy genetikai manipulációval, laborban gyorsan előállított húshelyettesítővel és műhúsoknak hívott kreálmányokkal is.

Határozottan ellenezzük azt, hogy ezen termékek nevében bármilyen formában is szerepeljen a hús szó.

Tisztességes, következetes marketingtevékenységet kérnek, várnak el

Az agrárkamara megyei elnöke kiemelte, a Copa-Cogeca – az Európai Gazdálkodók és Európai Termelőszövetkezetek – és társszervezetei tavaly ősszel nyílt levelet tettek közzé Hívjuk az ást ásonak! címmel.

– Ahogy ezen szervezetek, mi is tiszteletben tartjuk az európai fogyasztók egy kicsiny szegmensének azon igényét, hogy a növényi alapú, hús- és tejmentes, illetve ezen termékek pótlására szolgáló (vegetáriánus/vegán) áruk aránya növekedjen – ecsetelte az elnök. – Azonban tisztességes és következetes marketingtevékenységet várunk el Európa-szerte. Olyat, amely tiszteletben tartja a hús- és tejtermékeket fogyasztókat, valamint a vegetáriánus/vegán vásárlókat is, továbbá a mezőgazdasági termelők, valamint a hús- és tejipar által végzett munkát.

Dr. Kulcsár László kitért arra, a megtévesztő elnevezésekkel piacra kerülő hús- és/vagy tejpótló termékeket sok esetben megalapozatlanul egészségesebbnek és környezetbarátabbnak, a hússal, tejjel azonos tápértékűnek tüntetik fel. A Copa-Cogeca Ez nem steak címmel kampányt is indított. Ezzel is felhívta az Európai Parlament képviselőinek figyelmét arra, hogy mérlegeljék a steak, a burger vagy éppen a kolbász kifejezések használatát a növényi alapú termékek elnevezésében. Ezek a fogyasztókra, az állattenyésztési ágazatra is kedvezőtlen hatást gyakorolnak, miként a szándékosan megtévesztő reklámtevékenység is.

Forrás: www.beol.hu

A tej és a sör a koronavírus járvány vesztese

2021. április 19.

Az alapvető fogyasztási cikket gyártó vállalatok számára küzdelmesen indult az elmúlt év, amikor a kínai kormány szigorú lakhely-elhagyási és utazási tilalmat vezetett be. A szupermarketeken kívül minden vállalkozás megérezte ezt, mivel rengeteg üzletnek be kellett zárnia, a többinek pedig lerövidítették a nyitva tartási idejét. Az első negyedévben komoly raktárkészletek halmozódtak fel, a kiskereskedőknek pedig látványos árengedményeket kellett adniuk, sőt a forgalmazókat is támogatniuk kellett, hogy nagy nehezen megszabaduljanak a feleslegtől.

A nem alapvető cikket és szolgáltatásokat forgalmazó cégeknek súlyos csapás volt a járvány. Nem meglepő módon a szállodák és idegenforgalmi cégek szenvedték a legnagyobb károkat, de Kínában számos alapvető fogyasztási cikket árusító cég is inkább úgy működik, mint a „luxuscikket” árusító társaik, és nagyban támaszkodik az ajándékvásárlókra, valamint az éttermekben és bárókban zajló sör- és alkoholfogyasztásra. Ebből adódóan a kijárási tilalom ezeket is kedvezőtlenül érintette.

A járvány első szakasza egybeesett a kínai újévvvel. A tejipari vállalatoknak hatalmas forgalmat jelent a prémium folyékony tejtermékek iránt ilyenkor megélénkülő kereslet, mivel ezeket sokan ajándékba adják egymásnak. Az elmúlt évben a forgalom gyenge volt, a raktárkészletek pedig egyre nőttek, mivel az emberek kénytelenek voltak otthon maradni. A kínaiak által banketteken és nagyobb összejöveteleken előszeretettel fogyasztott és ajándékba is vásárolt pajcsiu (baiju) gabonapárlat forgalma szintén megcsappant. A sörfogyasztás fele szintén bárókban és éttermekben történik, ezért a vendéglátóhelyek bezárását a sörgyártók is megszínylették.

A második negyedévben elkezdett magához térni a gazdaság, és úgy tűnt, a járványt is nagyrészt sikerült megfékezni. A fogyasztás az év hátralevő részében lassan normalizálódott, az éttermek, az utazási és idegenforgalmi vállalkozások felpörögtek, bár csak a járvány előttinél alacsonyabb szintre jutottak vissza. Egyes nem alapvető fogyasztási cikkekkel foglalkozó vállalatoknak októberben jót tett az elhalasztott kereslet miatti fokozott forgalom a

kínai „arany hét” nevű nemzeti ünnep során, amikor egyes sportruházati cikkeket árusító cégek forgalma hirtelen 30-40%-kal is megugrott.

A tél során némileg megnőtt a Covid-megbetegedések száma, és néhány városban kijárási tilalmat rendeltek el. Erre a 2021-es kínai újév környékén került sor, és az utasforgalom 60-70%-kal alacsonyabb volt, mint 2019-ben, mivel a kormány arra próbálta rávenni az embereket, hogy ne utazzanak haza a szülővárosukba. Egyes városokban betiltották a nagyobb ünnepségeket is, ami hátrányosan érintette a tejipari és pajcsiu-gyártó vállalatokat. Bár az emberek kevesebben utaztak, azért abban a városban, ahol dolgozik, mindenki kimozdult és költötte a pénzét. A főleg nagyobb városokban működő cégeknek még jól is jöhetnek az utazási korlátozások. A vírus újbóli felbukkanását gyorsan megfékeztek, és az országban most szinte nincs is megbetegedés. A helyzet jobb, mint egy évvel korábban, amikor átfogó kijárási tilalom volt érvényben.

A járvány hatására az emberek kénytelenek voltak új dolgokba is belekóstolni, mint a távoktatás, az online orvosi rendelés és az étel- és bevásárlás-házhozszállítás, ami nagy lökést adott az online üzleti modelleknek. A cégek mára már rendelkeznek az ehhez szükséges technológiával, és a felhasználók általi elfogadottság is sokat javult.

„Bár nem minden fogyasztói tevékenység tért vissza a járvány előtti szintre, arra számítunk, hogy 2021-ben a fogyasztás nőni fog és a növekedés egyik motorját jelenti majd. A tavalyi gazdasági összeomlás után a GDP az idei első negyedévben több mint 15%-kal nőhet, bár ennek üteme a későbbiekben valószínűleg csökkenni fog. A talpra állás Kínában megkezdődött, de nyilván némi időre lesz még szükség, míg a dolog visszatérnek a normális kerékvágásba”- tette hozzá Al-Hilal István, A Fidelity International közép-kelet európai igazgatója.

Forrás: www.profitline.hu

33 milliárd forint támogatás érkezett a szarvasmarha- és juhtartókhoz

2021. április 19.

Lényegében befejeződött a tejelő tehenek, az anyajuhok és a hízott húsmarha bikák után a tavalyi évben benyújtott termeléshez kötött támogatások kifizetése. Ennek eredményeképpen 33 milliárd forint segíti a gazdálkodókat - tájékoztatott az Agrárminisztérium mezőgazdaságért és vidékfejlesztésért felelős államtitkára.

Feldman Zsolt elmondta, hogy a korábban kifizetett előlegekkel együtt 3.303 tejhasznú tehéntartó számára 23,8 milliárd forintot, 6.727 juhtartó számára 7,6 milliárd forintot, míg 5.630 húsmarhatartó számára hízott bikáik után 1,6 milliárd forintot utalt az Államkincstár. Mint fogalmazott, a magyar állattartás támogatása nem csak a mezőgazdasági termelés, a foglalkoztatás és a magyar külgazdasági eredmények erősítése miatt fontos, de számos környezeti és élelmiszer-önellátási szempontból is jelentős haszna van.

Az európai uniós és a nemzeti forrásból finanszírozott különböző agrártámogatásoknak jelentős szerepe van abban, hogy 2010 óta több mint 16%-kal nőtt a hazai tejtermelés, a fogyasztói tej 2020. évi importja pedig már csupán harmada a 10 évvel korábban mért mennyiségnek.

Környezeti szempontból óriási érték, hogy a jelentős részben támogatások segítségével működő juhtartás karbantartja a környezetet, megóvja a tájat és hozzájárul a biodiverzitás védelméhez. Hazánkban sok területen a gyepek megőrzésében a kiskérődzők legeltetésének nincs is alternatívája. Mindemellett kulcsfontosságú mezőgazdasági exportáru a bárány, ahogyan a húsmarha is, amelynek állománya öröndetesen bővült az elmúlt években - mondta az államtitkár.

Forrás: www.kormany.hu

Sajátmárkás termékcsaláddal erősít a Kifli

2021. április 20.

A vállalat célja, hogy minőségi termékeket kínáljon elérhető áron. Sajtok, tejek, joghurtok és más tejtermékek lesznek elérhetőek a kínálatban.

A Miil a Kifli.hu anyavállalatának a Rohlik Groupnak az első sajátmárkás termékcsaládja, összesen 31 új tejtermék válik elérhetővé kedvező áron a Kifli.hu vásárlói számára. A széles választékban megtalálhatóak a különböző sajtok tömb és szeletelt formában, camembert, natúr és gyümölcsjoghurtok, valamint tejföl, tejek és bio termékek. A termékkinálat tartalmaz félzsíros és a magasabb zsírtartalmú tejeket, amelyek dobozos kiszerelésben lesznek elérhetőek. A doboz felső műanyag része könnyen eltávolítható, ami megkönnyíti a későbbi újrahasonosítást.

“Folyamatosan figyeljük a vásárlóink igényeit és ennek megfelelően alakítjuk kínálatunkat, hogy mindenki megtalálja a számára megfelelő terméket. A sajátmárkás termékcsalád ezért egy jelentős mérföldkő számunkra. Bízunk benne, hogy az új márka minősége és kedvező ára miatt, egyre több vásárló választ minket. Azért fejlesztettük ki a Miil termékcsaládot, hogy szélesebb választékot tudjunk kínálni ügyfeleink számára” – mondta el Klekner Péter, a Kifli.hu ügyvezető igazgatója.

Forrás: www.mmonline.hu

Akár negyedével emelkedhet a baromfihús ára, de a tokehús és a tej is drágább lesz

2021. április 20.

Több tényező együttes hatása vezetett oda, hogy a baromfitenyésztők kénytelenek árat emelni. Egyrészt, mert bár tavaly itthon jó volt a kukorica, búza, illetve általában a takarmánynövények termése, máshol azonban az ágazat nem zárt ilyen jó évet, így emelkedtek az árak. Ennek hatására jelentősen nőtt az export. különösen a kínai igények emelkedtek meg annak következtében, hogy jelentős összeget fektettek az állattenyésztésbe – nyilatkozta a Magyar Hangnak Molnár Györgyi, a Baromfi Termék Tanács mezőgazdasági titkára.

Negyedével drágább lehet a csirkehús

A szakember arra is felhívta a figyelmet, hogy a gabonaár emelkedése mellett a takarmányelőállításához szükséges minden alapanyag drágább lett. A drágulás tavaly szeptemberben indult, amit a baromfitenyésztők ideig-óráig le tudtak nyerni, részben azzal, hogy raktárra vásároltak takarmányt, de ennek az időszaknak már vége. A takarmányárakat az is növelte, hogy a tőzsde a koronavírus-válság miatt a biztos termékek, többek között a gabona felé fordult. Végül harmadik tényezőként a forint egy év alatti húsz százalékos gyengülése is emelte a takarmány-előállítás költségeit, hiszen hiába kötötte le korábban az adott gabonát a vásárló, ha annak ára a forint gyengülése miatt ötödével emelkedett.

– Mindennek együttes hatása vezetett oda, hogy a jelenlegi állapot szerint a baromfi termékek termelői ára 20-25 százalékkal nőhet. Hogy ez miként képeződik le a fogyasztói árakban, azt nem tudom megmondani, de a korábbi tapasztalatok szerint a kereskedelem lassabban, csak fokozatosan emeli az árakat – mondta Molnár Györgyi.

A szakember arról is beszélt, hogy a jelek szerint a takarmányárak emelkedése még korántsem biztos, hogy végetért, legalábbis az előrejelzések erre utalnak.

További gondot jelenthet a jövőben, hogy a koronavírus-válság miatt visszaeső kereslet a termelés csökkentésére ösztönözték a baromfitenyésztőket a teljes vertikumban. Így a költségek mérséklése érdekében csökkentették a tenyészállat állományt is. Ez azért jelent

problémát, mert nem tudni, mikor tér vissza az élet a normál kerékvágásba, mikor nő ismét az igény a baromfi termékek iránt, így azt sem tudni, mikorra kell ismét növelni a tenyészállományt. És akkor még mindig mintegy 18 hétre van szükség, amíg hasznát hajt az újraépített tenyészállomány. Így az is elképzelhető, hogy rövidebb-hosszabb ideig ellátási nehézségek lesznek, amikor a járvány elmúltával ismét visszatér az élet a normál kerékvágásba. Ugyanakkor azt azért már látni, hogy a tenyésztők lassan kezdik visszaépíteni az állományt, elsőként talán a pulykatenyésztők léptek.

– Annyi biztos, hogy a válság hatása legerőteljesebben az olyan prémiumtermékek iránti igény csökkenésében volt érzékelhető, mint a liba- és kacsamáj, illetve az egyéb, magasabb minőségű termékek, mert ezek legnagyobb vásárlója a horeca szektor, azaz a hónapok óta zárva tartó hotelekben és a külföldi vendégekre építő éttermek kereslete esett ki. Összességében elmondható, hogy a víziszárnyas ágazat visszaesése mintegy 30 százalékra tehető, míg a csirke és tojás iránti igény mintegy tizedével esett vissza – tette hozzá Molnár Györgyi.

A tökehús ára is emelkedni fog, de nem tudni, mennyivel

– Az elmúlt két évben igencsak hullámzott az élősértés ára. Először éven belül közel 50 százalékos ármelkedést tapasztaltunk, majd 30 százalékos esést, a közelmúltban pedig ismét emelkedést, ezúttal több mint 25 százalékkal lett drágább az élősértés – ezt már Éder Tamás, a Magyar Húsiparosok Szövetségének elnöke nyilatkozta lapunknak. – Ez nem jelenti azt, hogy a boltokban a tökehúsok ára is ennyivel fog emelkedni. Egyrészt, mert bár az élősértés a legfontosabb alapanyaga a tökehúsoknak, azonban a végső ár kialakításában egyéb tényezők is szerepet kaptak, amelyek nem drágultak olyan mértékben mint a tökehús, másrészt mert a kiskereskedelem mindig is nagyon kemény tárgyalópartner és nehezen fogad el áremelést. Az azonban biztos, hogy bizonyos idő elteltével a boltokban a fogyasztó emelkedő sertéshús és húskészítmény árakkal fog találkozni.

Kérdésünkre az elnök elmondta, az elmúlt időszak 50-70 százalékos gabonaáremelkedése döntő szerepet játszik a várható tökehús drágulásban, a gabona további áremelkedése az idén azonban nem várható, ha a világban legalább átlagos termésátlagokkal számolhatunk. Ez azonban nem jelenti azt, hogy ezzel megáll a húsdraágulás, az iparági szakemberek ugyanis úgy vélik, az élősértés árának további emelkedésére lehet számítani.

Újabb rossz hír: a tejtermékek is drágulni fognak

– Ahogy a hústermelőket, úgy a tejtermelőket is érzékenyen érinti a gabona termékek áremelkedése. A jelenlegi 110 forint körüli kilogrammonkénti nyerstej árát csak a takarmány áremelkedés 10-12 forinttal növeli meg átlagosan. Ezen túlmenően számolni kell a forint gyengüléssel, az üzemanyag áremelkedéssel, a koronavírus miatti költségemelkedéssel, a bérnövekedéssel és még sok más termelési tényező drágulásával – mondta Harcz Zoltán, a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács ügyvezető igazgatója.

A szakember arra nem vállalkozott, hogy a konkrét áremelkedés mértékéről nyilatkozzon, de azt elmondta, olyan mértékű volt a termelési tényezők drágulása, hogy azt legalább valamilyen mértékben érvényesíteni kell a végtermék árában. A jelenlegi helyzetben a legegyszerűbb UHT tej esetében ez annyit jelent, hogy első lépcsőként a 170 forintos árat 180 forint fölé nyomja. Amennyiben persze tovább emelkedik a gabona, illetve a járvány miatt a csomagolóanyag költsége, esetleg tovább romlik a forint, vagy ismét nőni kezd az üzemanyagár, úgy újabb áremelkedés is szóba jöhet.

Eközben az ATV arról ír, hogy a jelenleg 1100-1500 forintos csirkemell kilónkénti fogyasztói ára az áremelkedést követően akár 1900 forintra is emelkedhet, a csirkecomb kilójáért pedig a mostani 700 forint helyett 900 forintot, az 1700 forintos sertés karajért pedig több mint 2100 forint kell majd fizetni.

Forrás: www.hang.hu

Nehéz helyzetben az állattartók: elkerülhetetlennek látják a hús drágulását szakértők

2021. április 20.

Hamarosan a fogyasztók is szembesülni fognak a takarmányárak emelkedésével, mivel most készülnek azok a hús- és tejtermékek, amelyek már a drágább takarmány felhasználásával állítottak elő - hangzott el 2021. április 20-án a Portfolio Agrár Klubon. A szakemberek szerint, bár rövid távon kétségbeejtőnek lehetne nevezni a helyzetet, az állattartóknak hosszabb távon minden okuk megvan a bizakodásra, mert a takarmányárak egészen biztosan vissza fognak állni egy alacsonyabb szintre.

Ahogy az Agrárszektor írja, arra a kérdésre, hogy mit tudnának tenni annak érdekében, hogy kedvezőbb áron adják a gabonát az állattenyésztőknek, Petőházi Tamás, a Gabonatermesztők Országos Szövetségének elnöke a 2021. április 20-i Portfolio Agrár Klubon elmondta, hogy a gabonatermesztők Magyarországon még nem rendelkeznek olyan erővel a termékpályán, hogy befolyással legyenek a világpiaci árakra. A szakember elmondta, hogy a mostani áremelkedés hátterében egyrészt az áll, hogy tavaly ősszel kiderült, hogy az északi féltekén kevesebb búza termett, mint amennyi szokott. Aztán 2021 februárjában kiderült, hogy a déli féltekén is kevesebb gabona termett, a kukorica kivételével, de az iránt az igény is rendkívüli mértékben emelkedik. Petőházi Tamás kifejtette, hogy a világ gabonapiacával foglalkozó tanulmányok szerint a várható ármozgások leggyorsabb indikátora a világ átmenő készleteinek változása, márpedig kukoricából és búzából már 3-4. éve csökkennek a világ átmenő készletei. A szakember azon a véleményen van, hogy ebben a szezonban a gabonák árszintje egy kis korrekcióval bár, de mindig magasabban lesz, mint a tavalyi árszintek.

A termékpálya többi szereplőjének kellene minél rugalmasabban alkalmazkodni ehhez, és végigvinni azokon a szereplőkön, akiknél lassabban jelentkeznek ezek az áremelkedések. Én kimondhatom, hogy a fogyasztói áremelkedés is valamilyen szinten elkerülhetetlen a végtermékek esetében – mondta Petőházi Tamás.

A Gabonatermesztők Országos Szövetségének elnöke rámutatott, hogy a takarmányfeldolgozóknak, a malomiparnak az exportárakkal kell versenyeznie ahhoz, hogy Magyarországon maradjanak a gabonák, és itt kerüljenek felhasználásra. Arra a kérdésre, hogy nehéz-e ma Magyarországon búzát beszerezni, Petőházi Tamás elmondta, hogy decemberben-januárban sokat beszélgetett malomipari szereplőkkel, és lélektanilag nagyon nehéz volt elfogadniuk és elfogadtatniuk a vezetőkkel, hogy bár van eladó malmi búza, de 75 ezer forintba kerül belőle egy tonnányi.

A szakember szerint a piaci szereplők szembesültek a csökkenő lehetőségekkel, de most, április közepén nagyon kevés gabona van termelői kézben. Ezzel jelenleg már csak a kereskedők üzletelnek egymás között, a termelőket pedig inkább az új kötési lehetőségek érdeklik. Ezzel kapcsolatban Petőházi Tamás kifejtette, hogy szerinte a termelőknek a jelenlegi árakon kellene lekötniük legalább a termés egy részét, mert akkor a felhasználók is elkezdhetnének ezzel kalkulálni.

A szakember szerint most egy átmeneti időszak van a világkereskedelemben, amibe beleszólt a koronavírus-járvány is. Petőházi Tamás úgy vélte, hogy most hasonló folyamatok játszódnak le, mint anno a nagy amerikai gazdasági válság után, elindulnak az árak felfelé, újra van munka, újra van fogyasztás. Arra a kérdésre, hogy a mostani takarmányár-robbanással végképp megváltozott a világ, vagy hogy 0,5-1 év alatt vissza tudnak-e billenni az árak, Petőházi Tamás kifejtette, hogy ebben az esetben inkább 2-3 évben kell gondolkodni. Nem biztos, hogy jövőre, vagy 2-3 év múlva ugyanannyiért lehet majd lekötni a repcét, mint 2020-ban, de a mostani árszinten már lehet szerződéseket kötni. A szakember szerint ezt a mostani helyzetet nem a termelők nyerték meg, hanem azok, akik felvásárolták tőlük a termést és azt árulják. Petőházi Tamás szerint azok kerülhetnek rosszabb helyzetbe, akik épp

csak eléri az országos termésátlagot, vagy alatta vannak, de aki teheti, annak most kell szerződéseket kötnie a szakember szerint.

Kulik Zoltán, a Vitafort Zrt. vezérigazgatója elmondta, hogy amikor az állattenyésztés során felmerülő összegek, az előállítási és átvételi árak kapcsán érdemes megjegyezni, hogy ezek mind átlagárak, és az egyes állattartóknál a genetika és az alkalmazott technológia függvényében akár 10-15-20%-os különbségek is lehetnek az előállítás költségében. A szakember szerint az látható, hogy minden ágazatnál egy nagyjából 10-12%-os önköltség-növekedést kellene kárpótolni. A helyzet azért súlyosbodik, mert most termelődik meg az a hús és tej, ami már a drága takarmányból készült. Kulik Zoltán kiemelte azt is, hogy Magyarországon közel 400 takarmánykeverő működik, ezért a nagy üzemek nagyobbik része, integráció ide, vagy oda, saját magának keveri a takarmányt. Ebből adódóan a legtöbb vállalkozásnak van egy növénytermesztési és egy állattenyésztési része.

Azok a termelők, akik csak és kizárólag állattenyésztéssel foglalkoznak, és nincs semmi növénytermesztésük, most pokoli helyzetben vannak. Azok a termelők, akik mindkettővel foglalkoznak, most azt nézik, hogyan lehet ezt a helyzetet a legokosabban kezelni – mondta Kulik Zoltán.

A Vitafort Zrt. vezérigazgatója elmondta, hogy szerinte a fogyasztók előbb-utóbb kénytelenek lesznek többet fizetni az élelmiszerekért. Ezzel viszont az a probléma, hogy a magyarok már így is jóval többet költenek élelmiszerre, mint a nyugatabbra fekvő országok. A következő napokban-hetekben pedig egyre láthatóbb lesz ez a probléma, mert most fog realizálódni sokaknál a növekedés az önköltségekben. Kulik Zoltán kiemelte, hogy tudomásul kell venni, hogy ha valamikor, most még fontosabb az a globalizált világ, mint eddig. Az teljesen mindegy, hogy alakul nálunk a kukoricatermelés, az az árakra nincs komoly befolyással. A világ takarmánygyártásának 15-20%-át állítja elő az Európai Unió, ez globálisan nem meghatározó. Figyelnünk kell azonban a távol-keleti piacokra, mert ami ott történik, az a világ többi részére is hatással van. Magyarországgal kapcsolatban a szakember megjegyezte, hogy bár az ország semmiféle befolyással nem tud lenni a globális árakra, a magyar termelők azért jól tudnak járni. Kulik Zoltán szerint az mindenképp nagyon pozitív, hogy az élelmiszer-előállítás és a népelemezés jelentősége folyamatosan nő. A szakember elmondta, hogy a globalizált világ egészen biztosan nagyobb népességnövekedéssel, ennek megfelelően pedig komolyabb hús fogyasztással is jár majd.

Kulik Zoltán azon a véleményen volt, hogy a jelenleg tapasztalható takarmányár-növekedés után egészen biztosan lesz némi visszarendeződés, de nem a korábbi szintre. Ez valószínűleg 2-3 év alatt fog csak bekövetkezni. A Vitafort Zrt. vezérigazgatója kifejezetten ösztönözte a bankokat arra, hogy álljanak az állattenyésztők mellé és támogassák őket, mert a következő 1-2 évben soha nem látott méretű forrás érkezik majd az ágazatba. Az állattartók ugyanis fel tudják mérni a lehetőségeiket az elkövetkező 10-12 évre, és tudják, ha most nem teszik meg a szükséges fejlesztéseket, akkor később már nem lesz rá alkalmuk, ezért kell, hogy a bankok is segítsék őket.

Arra a felvetésre, hogy képesek-e az állattenyésztők tovább hárítani az árakat akár az élelmiszer-feldolgozókra, akár a fogyasztókra, Wagenhoffer Zsombor, a Magyar Állattenyésztők Szövetségének ügyvezető igazgatója elmondta, hogy nem tisztességes az állattartóktól rugalmasságot kérni. A szakember szerint a magyar állattartók rövid távon nagyon borúlátóak, hosszabb távon viszont reménykednek, igaz, nem is tehetnek mást. Wagenhoffer Zsombor elmondta, hogy azok az állattartók, akik az átlag feletti hatékonysággal dolgoznak, azok tudnak fejleszteni, és most nagyon komoly fejlesztési források állnak az ágazat rendelkezésére. Az ügyvezető igazgató rámutatott, hogy az árakban tapasztalható, nagyon erős kilengéseket mindig visszarendeződések követik, bár arra nem nagyon lehet számítani, hogy ez rövid távon fog megvalósulni. Wagenhoffer Zsombor szerint, ha pontos következtetéseket akar levonni az ember, akkor ötéves intervallumokat kell nézni, mert ha

csak a jelenlegi, pillanatnyi helyzetre összpontosítana valaki, az alapján összes állattartónak most azonnal le kellene húznia a rolót, és fel kellene hagynia minden ilyen irányú tevékenységével. A szakember felidézte, hogy az állattartás során a takarmányozás a legeltetési húsmarha- és juhtartásnál is elérheti az önköltség 40%-át, de a sertés és baromfi esetében a hizlalásnak vannak olyan szakaszai, amikor a takarmányozás a 80%-át teszi ki az önköltségnek.

Az, hogy ezt a költségnövekedést az ágazati szereplők hogyan fogják tudni lenyomni a feldolgozóipar torkán, a feldolgozóipar pedig a kereskedelem torkán, az egy nagyon komoly kihívás lesz – mondta Wagenhoffer Zsombor.

A Magyar Állattenyésztők Szövetségének ügyvezető igazgatója arra is felhívta a figyelmet, hogy a felvásárlási ár mindig lassan követi az előállítási árban bekövetkező drámai változásokat, míg visszafelé gyorsabb ez a folyamat. A kettő közötti árkülönbséget pedig vagy a feldolgozóknak, vagy a termelőknek, vagy mindkettőnek kell lenyelnie. Ez sajnos nem változott az elmúlt 10-20 év során, pedig nagyon jó lenne, ha megváltozna. Az Európai Zöld Megállapodás kapcsán felmerült gondolat, hogy Európának kisebb kínálattal és minőségibb termék-előállítással kellene foglalkoznia, de Wagenhoffer Zsombor szerint ez egy hosszabb folyamat, amivel kapcsolatban a társadalmat is érzékenyíteni kell. A szakember szerint viszont kérdéses, hogy mikor ér oda a társadalom, hogy tud és hajlandó is többet fizetni a jobb minőségű élelmiszerért, a kereskedelem pedig átadja ezt a feldolgozóiparnak, aki pedig a termelőket fizeti meg rendesen. De ez egy nagyon-nagyon hosszú folyamat lesz.

A globális húsfogyasztás esetleges csökkenése kapcsán Wagenhoffer Zsombor rámutatott, hogy az ember a fogazatát, az emésztőrendszerét és az egész történelmét tekintve mindenevőnek számít, függetlenül attól, hogy mit is mondanak erről egyes divatos irányzatok a közelmúltban. A szakember szerint ott a probléma, hogy az emberiség egy jó része elszakadt a természettől, az állattenyésztéstől, és nem tudja, hogyan zajlik ez a valóságban. Még nagyobb problémát jelenthet, hogy nagyon sokan kizárólag csak az internetről és a közösségi médiából tájékozódnak, és gyakran csak az egyik fél álláspontját ismerik meg. Wagenhoffer Zsombor szerint nagyon fontos lenne, hogy az állattartók ugyanezek a csatornákon el tudják juttatni az üzenetüket az emberekhez. A Magyar Állattenyésztők Szövetségének ügyvezető igazgatója elmondta, hogy a koronavírus-járvány talán arra rámutatott, hogy a rövid termelési láncok szerepe felértékelődik, és ez eljuthatott a döntéshozókhoz is. Wagenhoffer Zsombor elmondta, hogy az az általános tapasztalatuk az állattartóknál, hogy akik jól csinálják, azok tudnak fejleszteni, akik viszont az átlag alatt vannak, azoknál előfordulhat, hogy abbahagyják az állattenyésztést, és nem fogják újraindítani ezt a tevékenységet.

Éder Tamás, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) élelmiszeriparért felelős országos alelnöke elmondta, hogy a mezőgazdasági ágazatban a szántóföldi növénytermesztők kivételével egy kőkemény adaptációs időszakban van mindenki. Ahogy a szakember fogalmazott, az európai uniós tagság megszerzése után a magyar gazdáknak ahhoz kellett hozzászokni, hogy minden olyan folyamat, ami az EU-ban zajlik, az azonnal ideér Magyarországra is. Ezt meg kellett tanulni kezelni, ehhez alkalmazkodni kellett. Éder Tamás szerint az elmúlt két évnek az a legfontosabb tapasztalata, hogy még nagyobbra kell nyitni a látóteret, és oda kell figyelni az ázsiai piacokra, különösképpen Kínára, és ahogy korábban az unió viszonylatában meg kellett tanulni alkalmazkodni a változásokhoz, most ugyanezt kell tenni Kínával.

Rövidtávon az ilyen adaptációk iszonyúan fájdalmasak tudnak lenni, és mind egyetértettünk abban, hogy a magyarországi állattenyésztőknek és állati termékek feldolgozóinak nagyon nehéz lesz – mondta Éder Tamás.

A NAK élelmiszeriparért felelős alelnöke elárulta, hogy a céljuk az, hogy ez az adaptációs időszak a legrövidebb legyen, és a lehető leggyorsabban beépítsék a piaci folyamataikba a

világpiaci árjelzéseket, és ezeket a leggyorsabban és a leghatékonyabban át tudják adni a fogyasztóknak. Ez azonban normál időszakban sem könnyű, de most a koronavírus és egyéb tényezők miatt különösen nehéz időszakban van az ágazat. A koronavírus-járvány egyfajta gazdasági stopot eredményezett a világon, de már láthatóak a kilábalás jelei. Éder Tamás elismerte, hogy Európában egy gazdasági visszaesés közepette az alapvető élelmiszerek árának növelése nem kellemes feladat. A szakember beszélt arról is, hogy 2022-ben országgyűlési választások lesznek, azt megelőzően viszont senki se szereti, ha az alapvető élelmiszerek ára akár csak a legkisebb mértékben is növekszik. Ráadásul a fogyasztók egy része nem áll jól anyagilag, már nem lehet rá túl sok terhet áthárítani. Éder Tamás szerint ez az elkerülhetetlen áremelés a következő hónapokban több lépcsőben és sok-sok egyeztetés után fog megvalósulni.

Arra a kérdésre, hogy a húsaruk piacán van-e túlkínálat, és előfordulhat-e olyan helyzet, hogy diszkont áron értékesített termékek lenyomják a magyar/európai árakat, Éder Tamás elmondta, hogy a múltban volt ilyen, de most nem várható ilyesmi. A szakember szerint a koronavírus-járvány nagyján túl van a világ, és egyre inkább a nyitáson gondolkodik mindenki. Ha véget érnek a korlátozások, és végre kiszabadulnak az emberek, és mindenki dolgozhat, akkor az jó hatással lesz a gazdaságra. Éder Tamás elmondta, hogy elmúlt az az időszak, amikor mindenki óriási mennyiségben termelt raktárra, és a világ mostanra eljutott oda, hogy minden tenyésztőnek ugyanolyan drága a takarmány. A NAK élelmiszeriparért felelős alelnöke szerint, ha nincs kényszerértékesítési helyzet, nem várható készletlikvidálás a magyar piacon. Éder Tamás beszélt arról is, hogy tavaly csökkent az ország sertéshús-importja, nem árasztotta el a magyar piacokat az afrikai sertéspestis miatt Európában ragadt német sertéshús.

A szakember az húsfogyasztás visszaesését illetően elmondta, hogy ha nem történik semmi, nem lesz drasztikus csökkenés Európában a húsfogyasztásban. Amitől tartani kell, hogy politikai döntéshozási rendszer olyan elemeket épít be, amelyek közvetlenül kellemetlenek lesznek a fogyasztóknak. Éder Tamás szerint az biztos, hogy világ húsfogyasztása a következő években, évtizedekben nőni fog. A szabadkereskedelmi megállapodások kapcsán a szakember kifejtette, hogy az elmúlt 40-50 évben az országok közti kereskedelem szabadsága erősödött, és ez a magyar mezőgazdaságnak is jól jött. A világon mindenütt érvényes szabályok mellett lehetett kereskedni, és az EU-nak és Magyarországnak érdeke, hogy a szabadkereskedelmi rendszer és annak szabályai megmaradjanak, és ezek mindenkire ugyanúgy vonatkozzanak. Ahogy Éder Tamás fogalmazott, a magyar mezőgazdaságnak és élelmiszeriparnak nem a szabadkereskedelmi megállapodások ellen, hanem a tisztességes szabadkereskedelmi megállapodások mellett kell kiállnia. Arra a kérdésre, hogy a jelenlegi takarmányár-robbanás után mikor fognak visszatérni az árak a korábbi szintre, Éder Tamás elmondta, hogy nem 2-3 évben, hanem hosszabb távon kellene gondolkodni, mert egy mezőgazdaságnak inkább mozgó 5 éves átlagot kell nézni, és az alapján hozni a döntéseket. Ahogy a szakember fogalmazott, ami sertéspiacon az elmúlt két évben végbement, az alapján ha valamelyik nap az ember hozott egy döntést, az másnapra már egészen biztosan rossz volt. Forrás: www.hellovidek.hu

Pálmaolaj táplálja a tej- és vajtermelést Új-Zélandon

2021. április 23.

A déli félteke egyik leghíresebb tejtermelő és vajexportőr országa Új-Zéland. Ám a nagy számok mögött szomorú tény húzódik meg. A termeléshez szükséges takarmány felét sem tudják helyben megtermelni, az import fele pedig pálmaolaj-kivonatból áll. A 60 százalékos takarmánybehozatal nagyjából felét a pálmaolaj-kivonat teszi ki. A 3,5 millió tonna import-

takarmányból ez összesen 1,8 millió tonna. Ehhez képest búzából 436 ezer, szójadarából 426 ezer és DDGS-ből 349 ezer tonnára volt szükségük 2020-ban.

Az Agrárágazat számolt be róla szakcikkében, hogy Új-Zéland évi 22 millió liter tejet termel. Ez a mennyiség kevésnek tűnhet a világ első számú termelője, Európa 168 milliós kibocsátásához képest, de a déli félteke legnagyobb tej előállító szereplője. Ráadásul a kis ország a világ első számú vajexportőre. Évi 420-460 ezer tonna vaját visz külföldre, elsősorban Ázsiába. Ehhez képest Európa csak 300 ezer tonna körüli mennyiséget juttat a külpiacokra. Az új-zélandi vaj zsírosságát azonban a pálmaolaj adja, és tejágazatuk 60 százalékban import-takarmányokra épül – hivatkozott a cikk az USDA jelentésére.

Új-Zélandon Európához képest fajlagosan 1,5-szer több tehénrel állítják elő a tejmennyiséget (EU: 22,6 millió, Új-Zéland: 4,8 millió tehén 2020-ban). A termelés eredményét jelentősen meghatározza a legelők fűhozama és az adott évi gabonatermés. 2020-ban 2,28 millió tonna gabonafélét és takarmánynövényt tudtak előállítani, ami közel 2 százalékos növekedést jelent 2019-hez képest. A búza betakarított mennyisége 21 százalékkal nőtt a rekord magas, 10,9 tonnás átlaghozamoknak köszönhetően. A több szigetből álló óceániai ország takarmányigénye az elmúlt 2 évtizedben jókora növekedést mutatott. A 2000-es évek elején még csak 3 millió tonnás volt, majd az aszályos 2018-ban csúcsosodott ki 5,9 millió tonnával. 2021-ben várhatóan 5,6 millió tonnára lesz szükségük. Eszerint a belső termelés túl kevés ahhoz, hogy ellássa a helyi tehenek táplálását. Új-Zéland teljes gabona- és takarmány-felhasználásának mintegy 60 százaléka importból származik, és a tejtermelés igényli a rendelkezésre álló takarmánymennyiség közel 75 százalékát.

Ennél nincs feljebb

A cikk szerint Új-Zéland minden bizonnyal elérte a maximális tehénlétszámot, sőt, az elemzők úgy vélik, hogy az elkövetkező 5 évben enyhe állománycsökkenés várható. A tejtermelés azonban a javuló laktációs átlagoknak köszönhetően lassan tovább bővül. A kibocsátott tej mennyisége évente várhatóan mintegy 0,5 százalékkal emelkedhet. A tejárak pillanatnyilag jelentős profittal örvendeztetik meg a termelőket, és ha olykor nagyok is a piaci kilengések, a trend növekvő. A termelés további növekedésének egyetlen akadálya a környezetvédelmi előírások szigorodása. Az ország tejágazatának működtetéséhez a továbbiakban is évi mintegy 4,5 millió tonna takarmányra lesz szükség az elemzők szerint, a takarmány összetételében azonban változások várhatók.

Pálmaolajra épülő tejtermelés

A tehenek takarmánybázisát 20-25 százalékban a legelők biztosítják. Ezt egészíti ki a gabonaabrak, a kukoricaszilázs, a széna és a szenázs, illetve több olyan feldolgozási melléktermék, mint a DDGS, azaz a szárított gabonatorrköly. Utóbbiból azonban teljes egészében importra szorúlnak (82 százalékban az USA-ból érkezett 2020-ban). Az új-zélandi takarmányozásban olyan, magyar szemmel furcsa alapanyagok is megjelennek, mint a szójababhéj vagy a tápióka. Ezek szintén importból érkeznek. Ám a legmeglepőbb egy európai tejtermelő számára, hogy a 60 százalékos importarány bő felét a pálmaolaj-kivonat adja. A behozott 3,5 millió tonna import-takarmányból 1,8 millió tonna a pálmaolaj-kivonat. Ehhez képest 2020-ban búzából 436 ezer, szójadarából 426 ezer, DDGS-ből 349 ezer tonnára volt szükségük. Fontos, hogy a tejfeldolgozó újabban árcsökkentéssel bünteti a termelőt, ha a tejben a nem állati eredetű zsírsavak részaránya meghalad egy határértéket. Ezzel kívánják visszaszorítani a pálmaolaj-kivonat használatát a termelésben, érzékelte a környezetvédelem iránti elkötelezettségüket.

Forrás: www.magro.hu

Gyorsult az árnövekedés üteme a tejpiacon

2021. április 25.

Szakértők az idei évre kiegyensúlyozott nyerstej-áremelkedést várnak, nagy kérdés lesz azonban, hogy nyáron, amikor elfogynak az alacsonyabb áron vásárolt, illetve lekötött takarmánykészletek, hogyan reagál a piac.

Csaknem 1 százalékkal nőtt márciusban a tej magyarországi felvásárlási ára az előző havi értékhez képest – írja a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács. A múlt hónapban elért 111,76 forintos kilogrammonkénti ár már majd 4,5 százalékkal magasabb az egy évvel korábbinál. Kicsit több, mint egy éve, tavaly februárban 8 százalékos volt az éves árnövekedés üteme az Agrárközgazdasági Intézet adatai szerint, míg októberben 2, idén februárban pedig 3 százalékos volt éves alapon az árnövekedés.

Szakértők az idei évre kiegyensúlyozott nyerstej-áremelkedést várnak, nagy kérdés lesz azonban – amint azt Nagy Ádám, a Nádudvari Élelmiszer Kft. a Világgazdaságnak jelezte –, hogy nyáron, amikor elfogynak az alacsonyabb áron vásárolt, illetve lekötött takarmánykészletek, hogyan reagál a piac.

Az exportár az utóbbi hónapokban hullámozik: februárban visszaerősödött, márciusban pedig – kismértékben, 1 százalékkal – csökkent. Ezzel a márciusi ár gyakorlatilag a felvásárlási ár szintjén állt meg, a 111,99 forintos kilogrammonkénti kiviteli ár pedig 5,5 százalékkal haladja meg az egy évvel korábbi értéket. A felvásárlás és a kivitel mennyisége az előző évi szint feletti, az előbbiben 5, az utóbbiban 42 százalékos emelkedés tapasztalható az első negyedévben 2020 hasonló időszakához képest.

A hazai emelkedő trenddel ellentétben az uniós felvásárlási átlagár a februári stagnálást követően márciusban 0,6 százalékkal csökkent. Ezzel együtt a márciusi ár csaknem 1 százalékkal – vagyis a magyarországinál kisebb mértékben emelkedve – magasabb az egy évvel korábbinál. Az adatok értékelésénél azonban érdemes figyelembe venni, hogy a magyar felvásárlási árak az EU-tagok között a legalacsonyabbak közé tartoznak.

Az Európai Bizottság szerint az oltás megfelelő előrehaladottságával bekövetkező fokozatos nyitás, illetve a dinamikus globális kereslet hatására az uniós mezőgazdasági piacok számára kedvező kilátások várhatók idén. A tavalyi trend (a tejhozam emelkedése a tejelő tehénállomány csökkenése mellett) folytatódik 2021-ben is. A terméktanács által idézett brüsszeli előrejelzés szerint a tejtermékek közül a sajt és a vaj profitálhat a leginkább a Covid-19 utáni helyreállásból, míg a friss tejtermékek fogyasztása a tavalyi csúcs után csökkenni fog.

A tejtermékek kiskereskedelmi értékesítése idén is erős marad, mégis a tavalyi szint alá csökken, a készletfelhalmozódás várhatóan nem ismétlődik meg.

Forrás: www.vg.hu

Kenyér, tej, tojás, hús, üdítő, ásványvíz – minden drágulni fog

2021. április 26.

Már nem az a kérdés, hogy mennyiért vesszük a csomagolóanyagot, hanem, hogy lesz-e egyáltalán.

Több élelmiszeripari szereplő is szó szerint ezekkel a szavakkal foglalta össze a jelenlegi helyzetet, amikor arról érdeklődtünk, hogy mekkora problémát jelent az alapanyagárak emelkedése számukra. A drasztikus drágulásról ugyanis már hetek óta érkeznek hírek, és bár ilyen időről-időre azért előfordul egy-egy termék esetében, nagyon úgy tűnik, hogy a mostani helyzetet más.

Olyan alapvető anyagok ára szállt el 40-50, de akár 100 százalékot is meghaladó mértékben néhány hónap alatt, amiket rengeteg alapélelmiszer előállításánál használnak. A csomagolóanyagok mellett a takarmányoknál és gabonáknál is nagyon durva a helyzet, és ez így együtt komoly emelkedést vetít előre a kenyér, a tej, a tojás, a hús, az ásványvíz, és az üdítők árában is, de még hosszan lehetne folytatni a sort. A drágulás nagyjából most ér el azokhoz a kiskereskedelmi láncokhoz, ahol a hétvégi nagybevásárlásokat intézzük, és bár valószínűleg nem fog azonnal megjelenni a boltokban, nyár elején jó eséllyel már érezni fogjuk a pénztárcánkon.

Leálltak a gyárak

A csomagolóanyag-gyártásban tapasztalható áremelkedés elsősorban a pandémia hatása, de ennyire azért nem egyszerű a történet. Tényleg olyan, mintha minden, ami drágulást hozhat, egyszerre ütött volna be a vegyiparban. Az egyik alapprobléma, hogy a járvány miatt az üzemanyagok iránt bezuhant a kereslet, így az olajfinomítók is visszafogott kapacitással működtek. Márpedig a műanyagipar legfontosabb alapanyagai a kőolaj-finomítás során keletkező melléktermékek, amelyek termelése így szintén csökkent.

Részen emiatt, részben a karbantartások, vagy akár műszaki okok következtében 2020 végén és 2021 első negyedévében sorban álltak le az olyan gyárak, amelyek ezekből gyártanak különböző, már feldolgozottabb műanyagipari alapanyagokat.

Vannak olyan termékek, amelyek esetében az Egyesült Államokban a termelés 60-80 százaléka kiesett, de Európában is millió tonnában mérhető a kapacitáscsökkenés.

Egy ilyen üzem újraindítása nem öt perc, így még ha a kőolajpiac magára is talál, akkor is hetek-hónapok kellenek a sorok rendezéséhez.

Közben 2020 végén teljesen felborult a tengeri szállítmányozás is. Decemberben már kétszer annyiba került egy konténernyi terméket Kínából Európába szállítani, mint a járvány előtti időkben, és bár azóta voltak rendeződésre utaló jelek, a Szezei-csatornát napokig elzáró Ever Given nem segített a helyzeten.

A kereslet azonban ezzel párhuzamosan nem csökkent, sőt Kínában és a tengerentúlon még nőtt is, ami elkezdte elszívni az európai piacról ezeket az anyagokat.

Kit érdekel a zsugorfólia és a polietilén?

Először csak néhány olyan termék kezdett el drágulni, amelyek nevével az emberek egy jelentős része normál esetben csak a középiskolás kémiaórán találkozik. Arra, hogy elszálltak a polimerárak és a polietilén, illetve a polipropilén két és fél hónap alatt a duplájára drágult, a nagy többség azért nem kapja fel a fejét. Az élelmiszeripari cégeknél azonban már ebből tudták, hogy nagy gondok lesznek. Polietilénből és polipropilénből készül ugyanis nagyjából minden csomagolóanyag, a flakonok, a fóliák, a zacskók, a palackok, a joghurtos dobozok. A PET-palackok és a papírdobozok alapanyagainak ára pontosan ugyanígy kilőtt.

Így a kémiaóráról ismert anyagok drágulása szép lassan elkezdett olyan termékeket drágítani, amelyek ára önmagában még mindig nem sokakat érdekel, de már nem csak a kémiaóráról, hanem a saját otthonunkból ismerjük őket.

Korábban sosem fordult elő, hogy a zsugorfólia kilónkénti ára hatossal kezdődött volna, azaz mindig 600 forint alatt volt. Most 880-nál tartunk, miközben tavaly év végén pont feleannyiért vettük – jellemezte a helyzetet egy szemléletes példával Pécskövi Tibor, a Márka Üdítőgyártó Kft. ügyvezető-tulajdonosa.

Persze ha csak zsugorfóliáról lenne szó, az még senkit nem érdekelne, hiszen nem ez határozza meg egy kétliteres üdítő vagy akár egy ásványvíz árát. Ugyanez a helyzet azonban a PET-palackokkal, a kupakkal és a címkékkel is. Egy ásványvíznél pedig tulajdonképpen ezek adják szinte a teljes költséget, a palackba töltött víz ára marginális. Nem csoda, hogy ebben az ágazatban már márciusban komoly fejtörést okoztak a vegyipar problémák a gyártóknak.

Mindenki úgy figyeli az árakat, mintha tőzsdézni – mondta a G7-nek Balog Zoltán, az egyik legnagyobb hazai ásványvízgyártó, a Magyarvíz Kft. kereskedelmi igazgatója. Náluk eddig többnyire még kitartottak a korábban olcsóbban vásárolt készletek, de a szektor jelentős részében már nem ez a helyzet. A többség már legalább részben a drágán vett anyagokkal termel, és ez folyamatosan tolja fel a költségeiket. Ez palackonként akár nettó 4-5 forintos költségnövekedést is jelenthet, ami a végső fogyasztói árban nagyjából ennek a duplája, tehát egy olcsóbb víznél 10-15 százalékos drágulás lehet. Ráadásul a cégek kivárára sem játszhatnak, mert attól tartanak, hogy ha nem vásárolnak, akkor lesznek olyan csomagolóanyagok, amelyek elfognak.

Az üdítőitalnál természetesen a csomagolás drágulása önmagában kisebb hatással lenne. Ebben a szektorban azonban a különböző adalék és ízesítőanyagok is jelentősen drágultak. A savanykás ízt gyakran biztosító aszkorbinsav ára például az egy évvel ezelőttinél a duplájára nőtt, de van olyan édesítő is, amely háromszor annyiba kerül most, mint 2020 tavaszán. Pécskövi Tibor szerint az általuk gyártott gyümölcslevek és üdítők előállításának költségei tavaly év vége óta átlagosan nagyjából 15 százalékkal emelkedtek.

A kukorica miatt drágul a csirke

A csomagolóanyagok áremelkedése azért fontos, mert tulajdonképpen minden olyan terméket érint, amelyet a heti nagybevásárlásnál a kosárba teszünk. Annak mértéke azonban, hogy ezek a változások az adott termék árát mennyivel növelhetik, elég eltérő. A műanyagipari felbolydulásnak az ásványvíz és az üdítők mellett a tisztálkodó és tisztítószerekre, illetve a műanyagpoharas termékekre lehet például komolyabb hatása. Egy hústermék esetében azonban a csomagolás az összköltségből már annyira marginális, hogy ott ezek a trendek biztosan nem jelentenek nagyon nagy gondot, és sokkal kisebb problémát okoz a kialakult helyzet a pékiparban is.

Náluk nem is elsősorban ez, hanem a takarmány illetve a gabona drágulása most a legnagyobb kihívás.

A kukorica, a szójabab, a búza vagy éppen a zab ára egyaránt több éves csúcson van, márpedig a pékiparban és az állattartásnál ezek a legfontosabb költségtenyezők.

Utóbbinál a tavaly év végénél jelenleg 30-50 százalékkal drágább takarmány a költségek kétharmadát adja. Nem csoda, hogy az elmúlt hetekben a Baromfi Termék Tanács több ízben is arról beszélt, hogy a következő hónapokban komoly áremelések várhatóak, de hasonlóak az előrejelzések a kenyérre is. Lapunknak egy pékség ügyvezetője azt mondta: a beszállítójuk az elmúlt négy hónapban két ízben is emelte a liszt árát, összesen nagyjából 10 százalékkal. Ezt pedig már ők is kénytelenek legalább részben továbbhárítani.

A tejtermékeknél az említett két hatás egyszerre érvényesül. A tejiparban ugyanis a takarmány és a csomagolóanyag árának emelkedése egyaránt jelentősen növeli a költségeket.

Ár nem csökken

Az érintett alapanyagoknál és mezőgazdasági termékeknél a nagyon drasztikus áremelkedést részben biztosan olyan egyedi események és tényezők okozták, amelyek hatása eltűnik majd, így elvileg idővel korrigálhatnának is az árak. A gond csak az, hogy az előrejelzések szerint erre biztosan nem rövidtávon kerül majd sor. Bár beszéltünk olyan érintettel, aki szerint a vegyiparban május-júniusban jöhet valamiféle fordulat, a többség arra számít, hogy őszig marad a mostani helyzet. Addigra pedig ezek az árak végiggyűrűznek a termelési láncon, és már hiába esnek vissza a tőzsdei jegyzések, a beszállítók nem fogják visszaállítani a korábbi díjakat.

Egy címkegyártó cég vezetője például azt mondta nekünk, hogy olyannal még nem nagyon találkozott pályafutása során, hogy a beszállítók csökkenteni akarták volna az árakat, és hasonlóan fogalmazott a már említett pékség vezetője is. Ilyenkor inkább az a jellemző, hogy az árak egy ideig nem emelkednek, egyfajta plató alakul ki.

Az ezeknek a cégeknek szállító vállalatok egyébként úgy próbálják a mostani, vélhetően legalább részben ideiglenes alapanyag-árkiugrást kezelni, hogy a továbbhárított áremelést is kettészedik egy tartós emelésre és egy ideiglenes pótdíjra. Utóbbit tervezik akkor elengedni, ha a piacon visszaáll a rend. Ez azonban annyira nagy könnyebbséget valószínűleg nem jelent majd, jellemzően ugyanis a pótdíj a teljes áremelésnek csak a töredéke.

Hamarosan érezni fogjuk

A lényeg, hogy az áremelkedés tehát a kémiaórától ismert termékektől és a takarmányoktól év eleje óta szép lassan elindult a bevásárolókosarunk felé, és most jutott el nagyjából a kiskereskedelmi láncokig.

Több kiskereskedelmi hálózathoz szállító cégnél is azt mondták lapunknak, hogy elmúlt hetekben már jelezték ezeknek a láncoknak, hogy kénytelenek lesznek árakat emelni.

Ennek üteme és mértéke azonban sok mindentől függ. A Lidl, a Tesco, a Spar és a hasonló vállalatok jellemzően hosszabb szerződéseket kötnek a beszállítóikkal: van, amikor 30-60 napra, de az is előfordul, hogy egy évre rögzítik a felvásárlási árat, vagy legalább egy sávot, amelyben az mozoghat. Utóbbi termékeknél sokkal nehezebben tudja áthárítani a költségek megugrását a beszállító, de nyilván vannak helyzetek, amikor itt sincs más lehetőség, és a mostani sok esetben valószínűleg ilyen.

Azoknál a termékeknél pedig, amelyeknél rövidebb időre szólnak a megállapodások, akár heteken belül az eddiginél magasabb árakkal találkozhatunk. Pécskövi Tibor azt mondja, úgy számol, hogy az általuk gyártott üdítőitaloknál június elejétől kezd átgyűrűzni az árak emelkedése a boltokba, de volt olyan cégvezető, aki ennél is előbbre tette ezt.

A kiskereskedelmi láncok valószínűleg szokás szerint nem fogják azonnal a teljes költségnövekedést a vevőkre terhelni. Vámos György, az Országos Kereskedelmi Szövetség főtitkára a G7-nek azt mondta, a korábbi tapasztalatok alapján egy hirtelen komolyabb áremelés akár tartósan is visszavetheti egy adott termék iránt a keresletet, ez pedig senkinek sem érdeke.

Eleinte tehát az üzletek vagy lenyelik, vagy ami valószínűbb, a beszállítóikkal nyeletik le a költségnövekedés egy részét.

Ezzel viszont az a nagy probléma, hogy a pandémia, illetve a forint tavalyi jelentős gyengülése sok cégnek már így is jelentősen csökkentette a profithányadát, így sok mozgásterük nem maradt arra, hogy még az alapanyagárak növekedését is kigazdálkodják.

Összességében így az tűnik a legvalószínűbb forgatókönyvnek, hogy az érintett termékek ára májustól-júniustól ősziig szép fokozatosan, de mindenképpen érezhetően emelkedni fog. Azaz fél év múlva szinte minden alapvető élelmiszer drágább lesz, mint most.

Forrás: www.g7.hu

Megújította együttműködési megállapodását a VitaFORT Zrt. és a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács

2021. április 27.

Ismételten megújította együttműködési megállapodását a VitaFORT Első Takarmánygyártó és Forgalmazó Zrt. és a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács. A szerződést Kulik Zoltán, a VitaFORT Zrt. vezérigazgatója és HARCZ Zoltán, a Tej Terméktanács ügyvezető igazgatója írta alá.

A VitaFORT Zrt. 2012. decembere óta kiemelt pártoló tagja a Terméktanácsnak. A korábbi, határozott időtartamra szóló megállapodás újbóli aláírására, ezáltal az együttműködés megerősítésére került sor.

A VitaFORT Zrt., a 40 éves szakmai múlttal rendelkező, a jelen kor kihívásait felvállaló és a magyar takarmányipar egyik meghatározó cége.

A Vitafort Zrt-nél a tejelő ágazat kiemelt és stratégiai fontosságú, hiszen a 150 szarvasmarha telepet meghaladó piaci jelenlét, a 70 ezer tejelő tehén közel 800 millió liter tejtermelése alapjaiban határozza meg a cég eredményességét.

Kulik Zoltán vezérigazgató a megállapodás aláírása kapcsán elmondta, hogy cégüknel a kutatás-fejlesztés innovatív tevékenységek a korábbinál még nagyobb szerepet kapnak, hiszen az elkövetkező két évben történelmük egyik legnagyobb beruházása előtt állnak.

Az egészségtudatos, környezetvédő, állategészségügyi prevencióra kidolgozott komplex takarmányprogramok és az innovatív megoldások a jövőben még nagyobb szerepet kapnak.

Ezt mutatja a 2020. évi Magyar Innovációs Nagydíj keretein belül „Kiemelt elismerésben” részesült új takarmányozási programunk is.

A vezérigazgató hozzátette, cégük számára különösen fontos a termékpálya teljes vertikuma, így a Tej Terméktanácsal való szoros együttműködés, a közös célok elősegítése és az információnyújtás. Erősen bíznak benne, hogy jelen együttműködési megállapodás tovább segíti a partnerkapcsolatok fokozott ápolását.

Harcz Zoltán ügyvezető igazgató a tejágazat kilátásaival kapcsolatban elmondta, hogy a vírushelyzet és az elszabaduló költségek eddig nem ismert helyzetet teremtettek mindannyiunk számára, amihez igazodni kell.

A tejtermelők és tejfeldolgozók soha nem látott kihívásokkal szembesülnek.

A Covid-járvány jelentős mértékben megnövelte a higiéniai költségeket, extra megterhelést okozva minden piaci szereplő számára. 2019. decembere és 2021 márciusa között a Ft/EUR árfolyam jelentősen, mintegy 10%-kal változott. Ez elsősorban az önköltség nagy részét kitevő energia, vásárolt takarmány és csomagolóanyag árakban okoz jelentős költségemelkedést. 2020-2021-ben összesen 12%-kal emelkedett a minimálbér.

A gázolaj áremelkedése az alapanyag begyűjtési és a késztermék kiszállítási költségeit is érinti.

A termelőtől a fogyasztóig terjedő egyfajta 'együttműködés' szükséges annak érdekében, hogy a tejpiaci szereplők előre tekintő, az összágazati és nemzetgazdasági érdekeket is szem előtt tartó élelmiszertermelő tevékenységüket a jövőben is folytatni tudják. Erre azonban anélkül, hogy az ágazatra háruló terhek valamennyi termékpálya szereplő között megosztásra kerüljenek, és ne csak egy szereplői kör szenvedje el a károkat, nincs lehetőség. A jövő csak úgy biztosítható, ha egy ekkora mértékű költségnövekedés igenis el tud oszlani a termékpálya szereplői közt, egészen a fogyasztóig.

Forrás: www.magyarmezogazdasag.hu / Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács - Vitafort Zrt. közös sajtóközlemény

Az Unió élelmiszerimportja is származzon fenntartható termelésből

2021. április 27.

A Közös Agrárpolitika fenntarthatóbbá tétele mellett az EU-nak a nemzetközi szabadkereskedelmi megállapodások megkötése során is különös figyelemmel kell lennie arra, hogy csak a magas szintű európai környezeti, állatjóléti és termelési követelményeknek megfelelő termékek érkezhessenek az európai piacra – mondta Feldman Zsolt az uniós agrárminiszterek videokonferenciáján.

Az uniós mezőgazdasági miniszterek 2021. április 26-i virtuális ülésének legfontosabb napirendi pontjai a Közös Agrárpolitika (KAP) reformja, valamint a nemzetközi szabadkereskedelmi megállapodások mezőgazdasági vonatkozásai voltak. Az online konferencián az Agrárminisztériumot képviselő Feldman Zsolt mezőgazdaságért és vidékfejlesztésért felelős államtitkár az ülés után elmondta, hogy a 2023-ban induló új KAP szabályrendszere várhatóan az eddiginél is jóval több környezet- és klímavédelmi intézkedést

tartalmaz majd és a KAP források 40 százalékát klímavédelemhez kapcsolódó intézkedésekre kell majd fordítani.

A környezetbarát termelési gyakorlatok alkalmazásának ösztönzésére új támogatási formaként bevezetik az úgynevezett agrár-ökológiai alapprogramot, és emellett előírnak több új, a biológiai sokféleséget, a vizek és a talajok védelmét szolgáló kötelezettséget is. Az uniós vita ezek konkrét megvalósítási módjáról folyik. A magyar agrártárca azokat a megoldásokat támogatja, amelyek a gyakorlatban kivitelezhető, végrehajtható módon ösztönzik a gazdálkodókat a fenntartható megoldások alkalmazására, nem pedig büntetésekkel akarják ezt kikényszeríteni. Olyan egyszerűen végrehajtható intézkedésekre van szükség, amelyek érdekeltté teszik a gazdálkodókat a környezetbarát megoldások alkalmazásában.

A külkereskedelem kapcsán az államtitkár aláhúzta, hogy fontos a zöldebb, fenntarthatóbb mezőgazdaság megvalósítása, de ehhez egyenlő nemzetközi versenyfeltételek kellene. A klímaváltozás elleni küzdelem globális kihívásához akkor tud érdemben hozzájárulni a mezőgazdaság, ha az EU-n kívül is fenntartható módon történik az élelmiszer-előállítás. Ezért kell különös figyelemmel lenni a nemzetközi szabadkereskedelmi megállapodások megkötése során arra, hogy csak a magas szintű európai környezeti, állatjóléti és termelési standardoknak megfelelő termékek érkezhessenek az európai piacra. E nélkül az európai mezőgazdaság könnyen versenyhátrányba kerülhet a globális szereplőkkel szemben.

Forrás: www.kormany.hu

Megjelentek a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló felmérés eredményei

2021. április 27.

Az eredményekből kiderül, hogy tagjaink döntően a szerződések nem megfelelő betartásából fakadó gyakorlatokat tapasztalják. Ezek többek között a szerződések egyoldalú módosítása; a határidőn túl történő fizetés; illetve a romlandó termékekre vonatkozó megrendelések utolsó pillanatban történő lemondása. A felmérés eredményei alapján egyértelműen látszik az irányelvben foglalt követelmények betartatásának szükségessége.

Az Európai Parlament és a Tanács 2019. április 17-én elfogadta az (EU) 2019/633 irányelvet a mezőgazdasági és élelmiszer-ellátási láncban az üzleti vállalkozások közötti kapcsolatokban alkalmazott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról. A tagállamok által az irányelvvel összefüggésben hozott intézkedések hatékonyságának értékelése érdekében a Bizottság éves felméréseket fog végezni, kezdve ezzel az alapkérdőívvel, amelynek célja az új nemzeti intézkedések végrehajtása előtti helyzet megismerése.

A Közös Kutatóközpont (JRC) és az Európai Bizottság Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatósága által készített felmérés valamennyi tagállamra kiterjedt, és az irányelv hatálya alá tartozó beszállítókat célozza meg a mezőgazdasági és élelmiszer-ellátás különböző szakaszaiban.

A felmérés eredményei [itt](#) érhetőek el angol nyelven. A magyar érdekeltek által beküldött válaszok összegzését tartalmazó táblázatokat lefordítottuk, amik [itt](#) érhetőek el.

A Bizottság felmérésében több, mint 3300 magyar agrár-élelmiszeripari vállalkozás vett részt. A válaszadók többsége (90 százalék) mezőgazdasági termelő, forgalmuk 100 000 eurónál kevesebb. Szakágazati bontás szerint a válaszadók közel fele gabonafélékkel, további jelentős része pedig a zöldség-gyümölcs szektorban tevékenykedik.

A felmérés kitért az irányelvvel kapcsolatos ismeretekre. A válaszok alapján megállapítható, hogy a kisebb piaci szereplők nem rendelkeznek kellő tapasztalattal az uniós irányelv követelményeiről, továbbá a hatályos jogszabályok nyújtotta védelemről. Tapasztalataik alapján a tisztességtelen gyakorlatot folytatók elsősorban a nagykereskedők, alapanyag kereskedők, kiskereskedelmi láncok, az elsődleges feldolgozók és a termelői szervezetek.

Az elmúlt 3 évben tagjaink döntően a szerződések nem megfelelő betartásából fakadó gyakorlatokat tapasztalják. Ezek többek között a szerződés egyoldalú módosítása; a határidőn túl történő fizetés; illetve a romlandó termékekre vonatkozó megrendelések utolsó pillanatban történő lemondása. További problémák az olyan promóciós, marketing és reklámozási tevékenységekből fakadnak, amelyekre a vevő bizonyos szolgáltatásokat kínál a szállítónak, hogy a termékét népszerűsítse, de elvárja, hogy a szállító hozzájáruljon a költségekhez. Kiemelten a tavalyi évben előforduló tisztességtelen gyakorlatokat is felmérték, amik megegyeznek a hosszabb időszakra vonatkozó problémákkal.

A kérdőív a tisztességtelen gyakorlatokból fakadó problémák kezelésére is kitér, így például kiderült, hogy a magyar beszállítók elsősorban közvetlenül a tisztességtelen gyakorlatot folytató vevőikkel próbálják rendezni a fennálló helyzetet, illetve ritkább esetekben érdekképviseleti vagy magán vitarendezési szervezeteken keresztül. Arra a kérdésre, hogy esetlegesen miért nem kezdeményezik az ilyen gyakorlatok kezelését, a válaszadók többsége (kb. 70 %) azt nyilatkozta, hogy nem biztos abban, hogy melyik hatósághoz kell fordulni. Emellett többen jelölték, hogy a problémát amiatt nem kezelik, mert félnek a vevő valamilyen megtorló intézkedésétől.

A felmérés eredményei alapján egyértelműen látszik az irányelvben foglalt követelmények betartatásának szükségessége. Magyarországon már több mint tíz éve törvényben is szerepel a tisztességtelen forgalmazói magatartás tilalma, szabályozva a kereskedelmi gyakorlatokat a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek tekintetében azért, hogy a beszállítók és a kereskedelmi csoportok között kiegyensúlyozott alkupozíciót biztosítson, etikus üzleti magatartási normák érvényesüljenek. Bár a hazai szabályozás (2009. évi XCV. törvény) szinte teljes mértékben megfelel a tisztességtelen piaci magatartásról szóló irányelvnek (sőt, bizonyos esetekben szigorúbb is) - mégsem sikerült megoldani az ilyen jellegű problémákat. A meglévő jogszabályt még idén májusig olyan módon fogják módosítani, hogy az megfeleljen a 2019-ben elfogadott uniós irányelvben foglaltaknak.

Forrás: www.nak.hu

Befejeződött a SAPS és a zöldítési támogatás kifizetése

2021. április 27.

Lezárult a hazai termelők számára legfontosabb közvetlen támogatási jogcímekhez kapcsolódó kifizetés. A termelők a korábbi előleg és részfizetéssel, valamint a most zárult végfizetéssel együtt a 2020-as kérelmek alapján közel 364 milliárd forinthez jutottak a területalapú alaptámogatás (SAPS) és a zöldítési jogcímhez kapcsolódóan - jelentette be Feldman Zsolt.

Emellett még összesen 11 milliárd forint kifizetés történt a kistermelői támogatás, illetve a termeléshez kötött anyatehéntartás keretében. A következő hetekben a fiatal gazdák többlet területalapú támogatása és a területalapú termeléshez kötött támogatásait folyósítják - fogalmazott a mezőgazdaságért és vidékfejlesztésért felelős államtitkár.

Feldman Zsolt megerősítette: a közvetlen támogatások termelés és jövedelembiztonságot nyújtanak a termelőknek, javítják a hitelképességüket és önerőként versenyképességet növelő beruházások finanszírozásához is felhasználhatók. Ezért szerepük kiemelkedő a mezőgazdaság folyamatos működésének, fejlődésének szempontjából és ennek köszönhetően hozzájárulnak a magyar lakosság jó minőségű, biztonságos élelmiszerrel való ellátásához is.

Az államtitkár elmondta, hogy a Magyar Államkincstár 12,2 milliárd forintot utalt a területalapú alaptámogatás (SAPS) végfizetési eljárása során április 19 és 23 között a termelőknek. Így a korábban kifizetett összegekkel együtt a 138 ezer SAPS támogatást

igénylő - a tavalyi, 2020. évi kérelmeik alapján - összesen 241,2 milliárd forinthez jutott. A másik legjelentősebb keretösszegű jogcím, a zöldítési intézkedés, amely 137 ezer termelőt érintett. Számukra 22,7 milliárd forintot utaltak végfizetés keretében. Ezzel az összeggel együtt a termelők 122,8 milliárd forintot kaptak a tavalyi októberi előlegfizetési időszak kezdete óta. A zöldítés hozzájárul a környezeti és éghajlatpolitikai célok eléréséhez is többek között az állandó gyepterületek arányának megtartásán, a terménydiverzifikáción és az ökológiai fókuszterületeken keresztül. A zöldítés 4 millió 344 ezer hektárt érintett, ami a mezőgazdasági terület meghatározó része, több mint négyötöde.

A kistermelői támogatási rendszerben közel 17 ezer termelő vált jogosulttá - emlékeztetett az államtitkár. Mint mondta, az érintettek az áprilisi végfizetési eljárás során 164 millió forintnyi, míg a teljes kérelemfizetési folyamat keretében 4,1 milliárd forintot kitevő támogatáshoz jutottak. Mintegy 5 700 termeléshez kötött anyatehéntartási támogatási kérelmet beadó termelő is megkapta az őt megillető támogatást. Az eljárás keretében 6,9 milliárd forintot utaltak át számunkra.

Feldman Zsolt hangsúlyozta, a Magyar Államkincstár munkáját segítette, hogy a termelők többsége törekedett a pontos és a helyes adatokat tartalmazó kérelmek beadására, ez is hozzájárult az áprilisi kifizetésekhez. Ezért az agrártárca államtitkára kéri az egységes kérelmet beadóktól, hogy a rendelkezésre álló határidőig igyekezzenek minél pontosabban kitölteni kérelmeiket, alaposan áttekinteni azt és szükség szerint korrigálják az előzetes ellenőrzés keretében feltárt hiányosságokat. Ehhez igénybe vehető az országos lefedettségű falugazdász hálózat is, amely működését az Agrárminisztérium a Vidékfejlesztési Program keretében finanszírozza.

Forrás: www.kormany.hu

Jó helyzetben a hazai tejágazat

2021. április 28.

A koronavírus-járvány okozta válság ellenére jó állapotban van a hazai tejágazat és a szektor erősödése is megfigyelhető. A Tej Terméktanács ügyvezető igazgatója televízióknak elmondta, becslések alapján az elmúlt egy évben sikerült elérni az évi kétfélmilliárd kilogrammos hazai termelést, ami mérföldkőnek számít hazánkban.

A teljes interjú elérhető [itt](#).

Forrás: www.kolcseytv.hu

Állami támogatásból bővítik a Túró Rudi-gyárat

2021. április 29.

Tovább bővíti mátészalkai tejipari gyárat a holland tulajdonú FrieslandCampina Hungária Zrt., az 5,1 milliárd forintos beruházáshoz a kormány 900 millió forint támogatást ad – jelentette be Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter csütörtökön Budapesten sajtótájékoztatón.

Kiemelte: a beruházással a mátészalkai gyárban és a budapesti szolgáltatóközpontban 784 ember megélhetése válik továbbra is kiszámíthatóvá, a fermentált tejtermékekhez kapcsolódó technológiai fejlesztéssel a gyár termelési kapacitása 25 százalékkal nő.

Ez azt jelenti, hogy az eddigi napi egymillió Pöttyös Túró Rudinál is többet állítanak majd elő, bővül a Pöttyös termékek portfóliója, ahogy nő a desszertüzem kapacitása is” – sorolta. A cég a Túró Rudi és más termékei gyártásához 36 régiós tejtermelő és 450 magyar beszállító terményét használja fel, így több ezer magyar család megélhetéséhez járulnak hozzá.

Kitért arra, hogy a holland vállalatok a 10. legjelentősebb beruházók Magyarországon, 15 ezer munkahelyet tartanak fenn.

A holland–magyar kereskedelmi forgalom értéke tavaly meghaladta a 8,5 milliárd eurót, ezzel Hollandia a 8. legjelentősebb kereskedelmi partner lett.

Szijjártó Péter ismertette: a magyar élelmiszeripar a tavalyi nehéz évben 8 százalékos növekedést tudott felmutatni, 3800 milliárd forint termelési értéket állított elő, 147 ezer embert foglalkoztat. Az élelmiszeripari export 13 százalékkal bővült.

Szautner Péter, a FrieslandCampina Zrt. vezérigazgatója elmondta: az újabb beruházás jó példája a nemzetközi vállalat és a helyi termelők hosszú távú sikeres együttműködésének, amivel magyar márkákkal és szolgáltatásokkal piacvezető pozíciót lehet elérni.

A cég a világ legnagyobb szövetkezeti tulajdonú vállalata, 140 éves múltja tekint vissza. Leányvállalataival a világ 38 országában van jelen, 24 ezer dolgozót foglalkoztat, a termékeit több mint 100 országba exportálja. 11 milliárd eurós árbevételével a globális élelmiszerpiac fontos szereplője.

Közölte: a magyar vállalat már 24 éve a magyar élelmiszerszektor meghatározó szereplője, a Pöttyös és Milli termékek gyártója. A csoport 2017 óta Budapesten üzemelteti egyik pénzügyi és beszerzési szolgáltatóközpontját. Eredményeik alapja a helyi szakértelem, a nemzetközi tapasztalat és a magyar márkák, tradíciók sikeres ötvözése – mondta.

A cég 1500 alkalmazottjából 300-an dolgoznak Mátészalkán.

Elmondta, hogy a több évtizedes tradíciók megőrzése mellett folyamatosak a fejlesztések a vállalatnál, az elmúlt öt évben 33 százalékkal sikerült növelni az üzem kapacitását.

A magyar kormány az újabb kapacitásbővítéshez nyújt segítséget, ezzel 25 százalékkal több terméket tudnak majd előállítani. A fejlesztések a beszállítóknak és a dolgozóknak egyaránt további hosszú távú, kiszámítható partnerséget jelentenek.

A tavalyi év nehézségei ellenére minden egyes liter tejet, amelyre szerződést kötöttek, felvásároltak, megőrizték stabil működésüket és piaci pozíciójukat, a mostani beruházással pedig a vállalat számára új külpiazi értékesítési lehetőségek is nyílnak – összegezte a vezérigazgató.

Kovács Sándor, a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei térség fideszes országgyűlési képviselője arról beszélt, hogy a környék elsősorban a mezőgazdasági termelésből él, tejipara meghatározó, a fejlesztésekkel, az oktatás-képzés fejlesztésével még szorosabbra fűzik az együttműködést ezen a területen.

A Túró Rudi szerepel a város címerében, hiszen ha a világ bármely részén eszünk egy Túró Rudit, azt biztosan Mátészalkán gyártották” – mondta.

Forrás: www.888.hu

Új lendületet adott a szupetrilógus a KAP reform tárgyalásoknak

2021. április 29.

2021. március 26-án ültek tárgyalóasztalhoz a Tanács, az Európai Parlament(EP)és a Bizottság képviselői, hogy a KAP reformot érintő néhány kulcskérdésben előrehaladást érjenek el. Az új KAP jogszabálysomag mindhárom javaslatát napirendre tűző egyeztetést mindegyik fél konstruktívnak ítélte meg, ugyanakkor maradtak még fajsúlyos témák a következő találkozókra is.

A tárgyaláson Maria do Céu Antunes mezőgazdasági miniszter a Tanács, Norbert Lins a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság (COMAGRI) elnöke, valamint a három jelentéstevő az EP, míg Frans Timmermans ügyvezető alelnök és Janusz Wojciechowski mezőgazdasági biztos a Bizottság képviselőjében vett

részt. A szupertrilóguson elért eredményeket jelentős áttörésként értékelték, így megnőtt az esélye annak, hogy május végéig sikerül elérni a politikai megállapodást.

Az egyik legfontosabb kérdésben, az új támogatáselosztási modell terén jelentős előrehaladás született, amely a KAP Stratégiai Tervről szóló és a Horizontális rendeletet érinti. A felek megegyeztek a toleranciaszintekről és az indikátorokról, valamint arról, hogy a teljesítményértékelést csak 2024-ben és 2026-ban kelljen elvégezni. A toleranciaszinteket illetően 2024-re 35%-os eltérést, 2026-ra pedig 25%-ot határoztak meg.

A KAP Stratégiai Terv rendelet kapcsán előzetes kompromisszum született az aktív gazdálkodó fogalom kötelező alkalmazásáról, annak érdekében, hogy a közvetlen támogatásokat célzottabbá tegyék, ugyanakkor egy egyszerű, könnyen végrehajtható és rugalmas fogalom meghatározásban egyeztek meg. Megállapodtak továbbá az új gazdálkodó definíció bevezetéséről, amely a 40 év feletti új belépőket foglalja magában, viszont ez a rendelettervezetben szereplőkhöz képest nem eredményezhet új beavatkozást. Az ülés napirendjén szerepelt még a fiatal gazdák mindkét pillérből elkülönítendő támogatási kerete, ám az álláspontok közeledése ellenére nem született megállapodás a kérdésben. A Tanács és az EP közötti kompromisszum elérése érdekében a Tanács egy olyan javaslattal állt elő, hogy a capping, degresszivitás és a redisztributív támogatások esetében ezek közül az egyik elem alkalmazása legyen kötelező, illetve ezeket a továbbiakban egy csomagban tárgyalják a kistermelők önkéntes támogatási rendszerével együtt.

A Horizontális rendelet esetében megállapodás született a kondicionalitás ellenőrzéséről és a szankciókról, viszont az EP által javasolt megfelelésen és teljesítményen alapuló kétszintű (hibrid) rendszer elutasításra került. Kompromisszumként egy olyan új preambulummal egészült ki a rendelet, amely lehetővé teszi a kedvezményezettek kizárását az uniós támogatásból, amennyiben a Bizottság súlyos hiányosságokat észlel. Emellett megállapodtak a tagállamok számára önkéntes, egységes adatbányászati eszköz átmeneti időszak mellett történő bevezetéséről is.

Az Egységes közös piacszervezésről szóló rendelet tárgyalásakor jelentős előrehaladást mutatkozott a telepítési engedélyezési rendszer, a „tiltott szőlőfajták”, az alkoholcsökkentett és alkoholmentesített borok, a címkézés, valamint a kínálati szabályozás kiterjesztésének kérdéskörében.

A KAP reformot érintő technikai szintű egyeztetések már rögtön húsvét után folytatódnak. A KAP Stratégiai Terv vonatkozásában április 16-án és 30-án, a Horizontális rendelet kapcsán április 23-án, míg az Egységes Közös Piacszervezésről szóló rendeletet illetően pedig április 21-én zajlanak a következő trilógus tárgyalások. Májusban a tervek szerint egy újabb szupertrilógus kerülhet összehívásra, de a május végi politikai megállapodás esélye nagyban függ a következő hetek tárgyalásainak eredményétől.

Forrás: www.nak.hu

Állattartó telepek kisebb értékű fejlesztéseit támogató pályázat nyílt

2021. április 29.

Harmincmilliárd forint keretösszeggel, állattartással foglalkozó gazdálkodók számára hirdetett újabb pályázatot az agrártárca - jelentette be Nagy István agrárminiszter.

A tárcavezető ismertetése szerint a Vidékfejlesztési Program keretében meghirdetett felhívás célja, hogy a kisebb állattartó gazdaságok kiválthassák korszerűtlen termelési technológiájukat, ezzel javulhat termelékenységük és jövedelmezőségük. A baromfitartó, a sertéstartó, a szarvasmarhatartó, a juh- és kecsketartó telepek, valamint a többi mezőgazdasági haszonállat - így a lófélék, nyúl, méh, húshasznosítású galamb, fűrj, strucc, emu, fácán,

fogoly valamint csincsilla - tartására szolgáló állattartó telepek korszerűsítésére, fejlesztésére 2021. május 28-a és július 22-e között lehet pályázni – közölte Nagy István.

Hangsúlyozta: a támogatás mértéke a baromfi- és sertéstartó telepek fejlesztése esetében maximum 100 millió forint, a szarvasmarhatartó telepek fejlesztése vonatkozásában maximum 50 millió forint, a juh- és kecsketartó telepek és a többi állatfajhoz kapcsolódó telepek fejlesztése kapcsán pedig maximum 20 millió forint lehet. A támogatás intenzitása főszabályként az összes elszámolható költség 50 százaléka, ugyanakkor a közép-magyarországi régióban 40 százalék, továbbá a fiatal mezőgazdasági termelők által és a kollektív módon végrehajtott projektek 10 százalékponttal megemelt támogatási intenzitásra jogosultak. A pályázati felhívás tartalmazza a kérelmek elbírálásának szempontjait is – tette hozzá a miniszter

A tárcavezető jelezte: a felhívás lehetőséget teremt az állattartó tevékenységhez kapcsolódó épületek, építmények létrehozására, kialakítására, valamint az egyes ágazatok igényeinek megfelelően önállóan támogathatók az állattartáshoz kapcsolódó egyes eszközök, gépek beszerzése. Az elnyerhető forrásoknak köszönhetően megújulhat a telepek tartás- és takarmányozási technológiája, javulhatnak az épületenergetikai mutatók, megújulhatnak az épületgépészeti berendezések. Emellett támogatásban részesülhetnek a megújuló energiaforrást hasznosító technológiák is, melyeknek következtében javulhat az állattartó gazdaságok versenyképessége – emelte ki Nagy István.

Forrás: www.kormany.hu

Kutatás-fejlesztési és innovációs központot épít a Magyar Tejgazdasági Kísérleti Intézet

2021. április 30.

Több mint hárommilliárd forintból Mosonmagyaróváron épít kutatás-fejlesztési és innovációs központot, kísérleti üzemet és laboratóriumot a Magyar Tejgazdasági Kísérleti Intézet Kft.

Nagy István agrárminiszter, a térség országgyűlési képviselője a pénteken tartott alapkövetélen azt mondta, hogy a tejkutatás Mosonmagyaróvárral szervesen összefüggő fogalom, amely reményei szerint így marad a következő évszázadban is. Hozzátette, hogy országos viszonylatban is egyedi intézmény épül, amelyben meg kell tudni felelni a folyamatosan és gyorsan változó igényeknek, egyebek mellett az élelmiszerek iránti igénynek. Hol divatból, hogy egészségügyi változás miatt, hol egyéb más dolog miatt, de a lehető leggyorsabb válaszokat kell adni, mert aki a leggyorsabban reagál a kihívásokra, az lesz piacvezető - hangoztatta az agrártárca vezetője, hozzátéve, hogy ez tudás, innováció és kutatás nélkül nem fog megtörténni.

"Minden erőnkkel azon vagyunk, hogy méltók legyünk ehhez a munkához, és meg tudjunk felelni annak az elvárásnak, amit az elődök munkája tett le az asztalra" - fogalmazott.

Árva István, Mosonmagyaróvár polgármestere (Fidesz-KDNP) azt mondta, hogy az intézet fontos identitáspontra a városnak. Az új épület, amely a Magyar Tejgazdasági Kísérleti Intézet Kft. székhelye is lesz majd, háromszor nagyobb a jelenleginél, és komplexebb szolgáltatásokat tud majd nyújtani a tejipari és a biológiai kutatás-fejlesztés, a laboratóriumi szolgáltatások, a kereskedelem és a termelés területén. Ez a fejlesztés a város, a térség és az ország javát is szolgálja - mondta a városvezető.

Gyuricza Csaba, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem rektora azt emelte ki, hogy a 118 éves intézet - amely az egyetem gazdasági társaságaként működik - mára nemzetközi szinten is elismert munkát végez. Hozzátette, hogy a tejtermelés és a tejgazdaság az elmúlt években az egész agráriumhoz hasonlóan sokat lépett előre, de két területen még szükséges fejleszteni.

Még ma is sok tejtermelő gazdaság csak a támogatásoknak köszönhetően életképes, vagyis a fenntarthatóság és a versenyképesség területén fejlődniük kell. A másik feladat az, hogy megszűnjön az import és az export egyenlegében értékben húsz százalékos hiány. "Önellátottságunk nem éri el a száz százalékot, pedig minden adottságunk megvan rá" - mondta, megjegyezve, hogy mindkét problémában tud segíteni az innováció, a kutatás és az oktatás.

Kocsis Róbert, az intézet ügyvezetője az MTI-nek elmondta, hogy az új központ 1550 négyzetméter alapterületű lesz, az építést januárban kezdték el, és jövő év július közepére fog elkészülni. A cégnek 104 alkalmazottja van.

A fejlesztésre azért volt szükség, mert a Lucsony utcai épületet kinőtték, emellett modernebb eszközökkel tudják majd kiszolgálni az ügyfeleiket a mikrobiológia, az analitikai és a molekuláris biológia területén. De fejlesztenek termékeket, emellett oktatnak is. A beruházás finanszírozására 294 millió forint kormányzati támogatást nyertek, 2019-ben egyedi kormánydöntéssel 2,4 milliárd forintos tőkeemelést hajtottak végre, emellett hitelt vettek fel.

Forrás: www.origo.hu

A piaci hírek adott hónapon belüli esetleges változásainak pontosabb követhetősége érdekében a sajtócikkek megjelenési sorrendben kerülnek feltüntetésre.